

Bruselj, 16. oktober 2023
(OR. en)

14271/23

**Medinstitucionalna zadeva:
2022/0345 (COD)**

ENV 1134
SAN 594
COMPET 998
CONSOM 369
AGRI 616
CODEC 1900

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13857/23 + COR 1
Št. dok. Kom.:	14223/22 + ADD 1 - COM(2022) 541 final + Annex
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o čiščenju komunalnih odpadnih voda (prenovitev) – splošni pristop

V prilogi vam pošiljamo besedilo splošnega pristopa glede direktive o čiščenju komunalne odpadne vode, ki ga je Svet za okolje odobril na 3973. seji 16. oktobra 2023.

Spremembe predloga Komisije, ki so rezultat razprav v Svetu, so v **krepkem tisku**, črtano besedilo pa je označeno z [...].

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o čiščenju komunalnih odpadnih voda (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C [...], [...], str. [...].

² UL C [...], [...], str. [...].

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Sveta 91/271/EGS³ je bila večkrat bistveno spremenjena⁴. Ker so potrebne nove spremembe, bi jo bilo treba zaradi jasnosti prenoviti.
- (2) Direktiva 91/271/EGS določa pravni okvir za zbiranje, čiščenje in odvajanje komunalnih odpadnih voda ter odvajanje biološko razgradljivih odpadnih voda iz nekaterih industrijskih sektorjev. **Komunalne odpadne vode lahko sestavljajo različne mešanice gospodinjskih odpadnih voda, urbanih padavinskih voda in negospodinjskih odpadnih voda iz drugih virov. Odpadne vode iz ustanov, kot so pisarne, šole, kuhinje s pripravo hrane itd., ki izvirajo pretežno iz človeškega metabolizma, se prav tako štejejo za gospodinjske odpadne vode.** [...] Cilj Direktive 91/271/EEC je varstvo okolja pred škodljivim vplivom izpustov nezadostno očiščenih komunalnih odpadnih voda. Cilj te direktive bi moral biti še naprej isti, hkrati pa bi morala ta direktiva prispevati k varovanju javnega zdravja, kadar se na primer komunalne odpadne vode odvajajo v kopalne vode ali vodna telesa, ki se uporabljajo za odvzem pitne vode, ali kadar se komunalne odpadne vode uporabljajo kot kazalnik parametrov, pomembnih za javno zdravje. Prav tako bi se moral z njo izboljšati dostop do sanitarne oskrbe in ključnih informacij v zvezi z upravljanjem dejavnosti zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda. In končno, s spodbujanjem energetske učinkovitosti in proizvodnje energije iz obnovljivih virov bi morala prispevati k postopnemu [...] **zmanjšanju** emisij toplogrednih plinov iz dejavnosti zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda ter tako prispevati k cilju podnebne nevtralnosti do leta 2050, določenemu v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta⁵.

³ Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30.5.1991, str. 40).

⁴ Glej Prilogo VII, del A.

⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

- (3) Komisija je leta 2019 opravila oceno Direktive Sveta 91/271/EGS v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov⁶ (v nadaljnjem besedilu: ocena oziroma ocenjevanje). Na podlagi tega ocenjevanja se je izkazalo, da je treba nekatere določbe Direktive posodobiti. Opredeljeni so bili trije pomembni viri preostale obremenitve zaradi onesnaževanja s komunalnimi odpadnimi vodami, ki bi jih bilo mogoče preprečiti, in sicer prelivanje [...] **kanalizacije** in [...] **onesnaženi izpusti** urbanih padavinskih voda, morebiti slabo delujoči individualni sistemi (tj. sistemi za čiščenje odpadnih gospodinjskih voda, ki ne vstopajo v kanalizacijske sisteme) in majhne aglomeracije, ki trenutno niso v celoti zajete v Direktivi 91/271/EGS. Ti trije viri onesnaževanja pomenijo veliko obremenitev za telesa površinske vode v Uniji. V poročilu o oceni pa je bilo poudarjeno tudi, da je treba izboljšati preglednost in upravljanje dejavnosti v zvezi s komunalnimi odpadnimi vodami, izkoristiti priložnost v sektorju čiščenja komunalnih odpadnih voda za doseganje njegovega potenciala za razvoj energije iz obnovljivih virov in sprejeti konkretne ukrepe za doseganje energijske nevtralnosti kot prispevek k podnebni nevtralnosti ter uskladiti nadzor zdravstvenih parametrov v komunalnih odpadnih vodah, kot so virus COVID-19 in njegove različice, v podporo ukrepom na področju javnega zdravja.
- (4) Majhne aglomeracije pomenijo znatno obremenitev za 11 % teles površinske vode v Uniji⁷. Da bi se bolje spopadli z onesnaževanjem iz takih aglomeracij in preprečili izpuste neprečiščenih komunalnih odpadnih voda v okolje, bi morale področje uporabe te direktive vključevati vse aglomeracije s populacijskim ekvivalentom (PE) [...] **1 250** in več.

⁶ Delovni dokument služb Komisije – Povzetek ocene Direktive Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (SWD(2019) 701 final).

⁷ Poročilo Evropske agencije za okolje, Evropske vode: ocena stanja in obremenitev, 2018, št. 7/2018.

- (5) Da bi zagotovili učinkovito čiščenje komunalnih odpadnih voda pred odvajanjem v okolje, bi bilo treba vse komunalne odpadne vode iz aglomeracij s PE [...] **1 250** in več zbirati v centraliziranih kanalizacijskih sistemih, **razen če države članice upravičijo odstopanje za uporabo individualnih sistemov na podlagi te direktive. Države članice bi morale pri razmejevanju svojih aglomeracij upoštevati okvirni referenčni prag med PE 10 in 25 na hektar, nad katerim se šteje, da je prebivalstvo, morebiti v kombinaciji z gospodarskimi dejavnostmi, na določenem območju dovolj zgoščeno. Če so kanalizacijski [...] sistemi že vzpostavljeni, bi morale zagotoviti, da so nanje priključeni vsi viri [...] gospodinjskih odpadnih voda.**
- (5a) **Za izvajanje novih zahtev, uvedenih s to [prenovitvijo Direktive], bodo potrebne znatne naložbe. Države članice, ki so k Uniji pristopile leta 2004 ali pozneje, so morale poleg tega nedavno že izvesti več naložb za izvajanje Direktive. Treba je torej upoštevati posebni položaj navedenih držav članic, ki so k Uniji pristopile leta 2004 ali pozneje in ki imajo veliko majhnih aglomeracij, ki jih nove zahteve Direktive zadevajo v smislu zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda za aglomeracije s PE med 1 250 in 2 000, tako da se jim dovoli, da v svojih nacionalnih izvedbenih načrtih podaljšajo roke za doseg skladnosti s temi novimi zahtevami. Aglomeracije s PE manj kot 2 000 se, če so kanalizacijski sistemi že vzpostavljeni in odvajajo komunalne odpadne vode v čistilne naprave, ki se nahajajo v drugi aglomeraciji, ne bi smele upoštevati pri izračunu odstotka pri uporabi odstopanja iz točke (a) člena 23(5).**

- (5b) **Države članice bi morale imeti več časa za izgradnjo infrastrukture za zbiranje in čiščenje v aglomeracijah s PE med 1 250 do 2 000, kadar je mogoče dokazati, da je vzpostavitev potrebne infrastrukture posebej težavna zaradi nujnosti ohranjanja kulturne dediščine v skladu s cilji iz člena 167 PDEU.**
- (6) [...] **Kadar je mogoče dokazati, da vzpostavitev centraliziranega sistema za zbiranje komunalnih odpadnih voda ali priključitev nanj ne bi prinesla okoljskih ali zdravstvenih koristi, tehnično ne bi bila izvedljiva ali bi povzročila previsoke stroške, bi bilo treba državam članicam dovoliti uporabo individualnih sistemov za zbiranje, shranjevanje in, kjer je ustrezno, čiščenje komunalnih odpadnih voda, če zagotavljajo enako raven varstva okolja, vključno s podzemnimi vodami in njihovimi hidrogeološkimi razmerami. Individualni sistemi lahko vključujejo različne vrste sistemov zbiranja, shranjevanja in čiščenja, kot so sonaravne rešitve, mali čistilni sistemi, rezervoarji za začasno shranjevanje v kombinaciji z rednim praznjenjem v čistilne naprave. [...]**
- (6a) V ta namen bi morale države članice vzpostaviti nacionalne, **regionalne ali lokalne** registre za identifikacijo individualnih sistemov **in rezervoarjev za začasno shranjevanje**, ki se uporabljajo na njihovem ozemlju, in sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je zasnova takih sistemov primerna, da se sistemi ustrezno vzdržujejo in da se zanje izvaja redni nadzor skladnosti **na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju**. Morale bi zlasti zagotoviti, da so individualni sistemi, ki se uporabljajo za zbiranje in shranjevanje komunalnih odpadnih voda, neprepustni in vodotesni ter da se spremljanje in pregledovanje sistemov izvajata v rednih in določenih časovnih presledkih. **Kadar se individualni sistemi uporabljajo za zbiranje in/ali čiščenje več kot 2 % obremenitve s komunalnimi odpadnimi vodami na nacionalni ravni iz aglomeracij s PE 2 000 in več, bi morale Komisiji utemeljiti, zakaj se uporabljajo individualni sistemi namesto kanalizacijskih sistemov, kakšna je raven skladnosti teh sistemov z uveljavljenimi standardi iz te direktive in katere ukrepe so sprejele za zmanjšanje uporabe takih sistemov. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev oblike poročanja in ravni podrobnosti informacij, ki jih predložijo nacionalni organi.**

- (7) Kadar dežuje, sta prelivanje [...] **kanalizacije** in urbane padavinske vode znatna preostala vira onesnaževanja, ki se izliva v okolje. Pričakuje se, da se bodo te emisije povečale zaradi skupnih učinkov urbanizacije in postopnih sprememb padavinskega režima, povezanih s podnebnimi spremembami. Rešitve za zmanjšanje tega vira onesnaževanja bi bilo treba opredeliti na lokalni ravni ob upoštevanju posebnih lokalnih pogojev. Temeljiti morajo na celostnem kvantitativnem in kvalitativnem upravljanju voda na mestnih območjih. Zato bi morale države članice zagotoviti, da se na lokalni ravni pripravijo celoviti načrti ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami za vse aglomeracije s PE 100 000 in več, saj te aglomeracije prispevajo znaten delež onesnaževanja. Poleg tega bi bilo treba celovite načrte ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami vzpostaviti tudi za aglomeracije s PE med 10 000 in 100 000, v katerih prelivanje [...] **kanalizacije** ali urbane padavinske vode pomenijo tveganje za okolje ali javno zdravje. **Ti načrti bi morali vključevati ukrepe za obravnavanje morebitne znatne onesnaženosti, ki izhaja iz ločeno zbranih urbanih padavinskih voda, na primer onesnaženosti, ki nastane na gosto poseljenih območjih, ko po dolgih sušnih obdobjih prvič dežuje. Ti ukrepi bi lahko vključevali preventivne začasne ukrepe ali začasno shranjevanje ter ustrezno čiščenje teh prvih močnih deževij. Da bi zagotovili ustrezno pokritost s celovitimi načrti ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami in celostno rešitev za problematiko padavinskih voda, bi bilo treba te načrte pripraviti za zbirna območja zadevnih aglomeracij.**
- (8) Da bi zagotovili stroškovno učinkovitost celovitih načrtov ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami, je pomembno, da ti načrti temeljijo na dobrih praksah naprednih mestnih območij. Zato bi morali ukrepi za preučitev temeljiti na poglobljeni analizi lokalnih pogojev in postavljati v ospredje preventivni pristop, s katerim bi omejili zbiranje neonesnaženih padavinskih voda in optimizirali uporabo obstoječe infrastrukture. Z dajanjem prednosti „zelenemu“ razvoju bi bila nova siva infrastruktura predvidena le, kadar je to nujno potrebno.

- (8a)** Da bi okolje, zlasti obalno in morsko okolje, in javno zdravje obvarovali pred negativnim vplivom odvajanja nezadostno očiščenih komunalnih odpadnih voda, bi bilo treba za vse izpuste komunalnih odpadnih voda iz aglomeracij s PE [...] **1 250** in več uporabiti sekundarno čiščenje. **Zaradi razširitve področja uporabe Direktive, da bi vključevalo tudi manjše aglomeracije, bi bilo treba državam članicam dati na voljo dovolj časa za vzpostavitev potrebne infrastrukture in s tem izpolnitev teh obveznosti. Podobno bi jim bilo treba dati dovolj časa za prilagoditev infrastrukture za čiščenje v primeru aglomeracij, ki svoje odpadne vode odvajajo v obalne vode ali v „manj občutljiva območja“, kjer se v skladu z Direktivo Sveta 91/271/EGS ni zahtevalo sekundarno čiščenje.**
- (8b)** **Za izpuste v visokogorska območja (nad 1 500 m nadmorske višine), kjer je zaradi nizkih temperatur težko izvajati učinkovito biološko čiščenje, bi bilo treba dovoliti uporabo postopkov čiščenja, ki so manj strogi od sekundarnega čiščenja, če podrobne študije pokažejo, da taki izpusti nimajo škodljivih učinkov na okolje in zdravje ljudi. Podobno bi se moralo tako odstopanje uporabljati tudi za izpuste v globokomorske vode iz manjših aglomeracij s PE manj kot 150 000 v manj poseljenih najbolj oddaljenih regijah z manj kot 275 000 prebivalci, ki jih zaznamuje težavna topografija, kot so strma pobočja, in ki svoje komunalne odpadne vode odvajajo v globokomorske vode na odprtem morju, pri čemer se ti izpusti komunalnih odpadnih voda v sprejemne vode močno razredčijo. Da pa bi zagotovili enako obravnavo vseh držav članic ter visoko raven varstva okolja in zdravja ljudi na celotnem ozemlju Evropske unije, bi bilo treba to odstopanje omejiti na 20 let, kolikor je potrebno za postopno nadgradnjo preostalih obratov za sekundarno čiščenje na teh območjih, kjer bi bilo sekundarno čiščenje morda težje izvajati. Ta odstopanja bi bilo treba odobriti pod pogojem, da podrobne študije pokažejo, da taki izpusti nimajo škodljivih učinkov na okolje in zdravje ljudi ter ne vplivajo na skladnost sprejemnih voda z drugo ustrezno evropsko zakonodajo, kot je Direktiva o kopalnih vodah, Okvirna direktiva o vodah ali Okvirna direktiva o morski strategiji.**

- (9) Pri ocenjevanju se je pokazalo, da je bilo z izvajanjem Direktive 91/271/EGS doseženo znatno zmanjšanje emisij dušika in fosforja. Kljub temu ostajajo komunalne čistilne naprave, sodeč po opravljeni oceni, še vedno pomembna pot vstopa teh onesnaževal v okolje, kar neposredno vodi v eutrofikacijo vodnih teles in morij v Uniji. Del tega onesnaževanja je mogoče preprečiti, saj tehnološki napredek in dobre prakse kažejo, da so mejne vrednosti emisij, določene v Direktivi 91/271/EGS za dušik in fosfor, zastarele in bi jih bilo treba znižati, **zlasti za večje čistilne naprave**. Terciarno čiščenje bi bilo treba sistematično uvesti za vse komunalne čistilne naprave s PE [...] **150 000** in več, saj so take naprave pomemben preostali vir izpustov dušika in fosforja.
- (10) Terciarno čiščenje bi moralo biti obvezno tudi v aglomeracijah s PE 10 000 in več, ki odvajajo na območjih, kjer prihaja do eutrofikacije ali kjer obstaja tveganje zanjo. Da bi zagotovili usklajena prizadevanja za omejitev eutrofikacije na ravni zadevnih povodij za celotno prispevno območje, bi bilo treba v tej direktivi navesti območja, kjer se eutrofikacija v skladu s trenutno razpoložljivimi podatki šteje za težavo. Poleg tega bi morale države članice za zagotovitev skladnosti med ustrezno zakonodajo Unije opredeliti druga območja na svojem ozemlju, na katerih prihaja do eutrofikacije ali obstaja tveganje zanjo, zlasti na podlagi podatkov, zbranih v skladu z Direktivo 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁸, Direktivo 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁹ in Direktivo Sveta 91/676/EGS¹⁰. Znižanje mejnih vrednosti, bolj usklajena in vključujoča opredelitev območij, občutljivih za eutrofikacijo, in obveznost zagotavljanja terciarnega čiščenja za vse velike obrate bodo skupaj prispevali k omejevanju eutrofikacije. Ker bodo za to potrebne dodatne naložbe na nacionalni ravni, bi bilo treba državam članicam dati na voljo dovolj časa za postavitev potrebne infrastrukture.

⁸ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁹ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

¹⁰ Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1).

- (11) Nedavna znanstvena spoznanja, na katerih temelji več strategij Komisije¹¹, poudarjajo potrebo po ukrepanju za rešitev vprašanja mikroonesnaževal, ki so zdaj **običajno** odkrita v vseh vodah Unije. Nekatera od teh mikroonesnaževal so tudi v [...] **nizkih koncentracijah mikrogramov na liter ali manj** nevarna za javno zdravje in okolje. Zato bi bilo treba uvesti dodatno čiščenje, tj. kvartarno čiščenje, s katerim bi zagotovili odstranitev velikega spektra mikroonesnaževal iz komunalnih odpadnih voda. Pri kvartarnem čiščenju bi se bilo treba najprej osredotočiti na organska mikroonesnaževala, ki predstavljajo pomemben del onesnaževanja in za katera so tehnologije odstranjevanja že zasnovane. Čiščenje bi moralo temeljiti na previdnostnem pristopu v kombinaciji s pristopom, ki temelji na tveganju. Zato bi morale vse komunalne čistilne naprave s PE [...] **200 000** in več zagotavljati kvartarno čiščenje, saj gre tem napravam pripisati znaten delež izpustov mikroonesnaževal v okolje, odstranjevanje mikroonesnaževal s komunalnimi čistilnimi napravami v takem obsegu pa je stroškovno učinkovito. **Države članice bi morale za te čistilne naprave s PE 200 000 in več zagotoviti prednostno razvrstitev potrebnih naložb, da bodo obrati, kjer so tveganja za zdravje ljudi in okolje največja, nemudoma ustrezno opremljeni.**

¹¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu“ (dok. COM(2018) 28 final). Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru „Strateški pristop Evropske unije k farmacevtskim izdelkom v okolju“ (dok. COM(2019) 128 final); Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Strategija na področju kemikalij za trajnostnost – Okolju brez strupov naproti“ (dok. COM(2020) 667 final). Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal“ (dok. COM(2021) 400 final).

Pri aglomeracijah s [...] PE 10 000 **in več** [...] bi bilo treba od držav članic zahtevati, da na območjih, ki so opredeljena kot občutljiva za onesnaževanje z mikroonesnaževali, uporabijo kvartarno čiščenje na podlagi jasnih meril, ki bi jih bilo treba določiti. Taka območja bi morala vključevati lokacije, kjer odvajanje očiščenih komunalnih odpadnih voda v vodna telesa povzroča nizka razmerja redčenja ali kjer se sprejemna vodna telesa uporabljajo za proizvodnjo pitne vode ali kot kopalne vode. Da bi bile države članice izvzete iz zahteve po kvartarnem čiščenju za aglomeracije s PE [...] 10 000 **in več** [...], bi morale [...] na podlagi standardizirane ocene tveganj **oceniti** tveganja za okolje ali javno zdravje, **ki izhajajo iz izpustov mikroonesnaževal iz komunalnih odpadnih voda. Kadar je v aglomeraciji s PE nad 10 000, ki je opredeljena kot občutljiva za onesnaževanje z mikroonesnaževali, več komunalnih čistilnih naprav, bi bilo treba uporabo kvartarnega čiščenja zahtevati le od tistih, ki odvajajo na ogroženo območje.** Da bi imele države članice dovolj časa za načrtovanje in vzpostavitev potrebne infrastrukture, bi se morala zahteva po kvartarnem čiščenju uporabljati postopno do leta [...] **2045** z jasnimi vmesnimi cilji.

- (12) Da bi zagotovili stalno skladnost izpustov iz čistilnih naprav z zahtevami po sekundarnem, terciarnem in kvartarnem čiščenju, bi bilo treba vzorce jemati v skladu z zahtevami te direktive, ti vzorci pa bi morali biti v skladu z vrednostmi parametrov, ki jih določa. Da bi se upoštevale morebitne tehnične razlike v rezultatih teh vzorcev, bi bilo treba določiti največje število vzorcev, pri katerih je dopustno odstopanje od navedenih vrednosti parametrov.

- (13) Kwartarno čiščenje, potrebno za odstranitev mikroonesnaževal iz komunalnih odpadnih voda, bo povzročilo dodatne stroške, kot so stroški, povezani s spremljanjem in novo napredno opremo, ki bo nameščena v nekaterih komunalnih čistilnih napravah. Za kritje teh dodatnih stroškov in v skladu z načelom „onesnaževalec plača“ iz člena 191(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je bistveno, da proizvajalci, ki dajejo na trg Unije izdelke, ki vsebujejo snovi, ki so ob koncu življenjske dobe izdelka prisotne kot mikroonesnaževala v komunalnih odpadnih vodah (v nadaljnjem besedilu: mikroonesnaževala), prevzamejo odgovornost za dodatno čiščenje, potrebno za odstranitev teh snovi, nastalih pri opravljanju njihovih poklicnih dejavnosti. Najprimernejši način za doseg tega cilja je sistem razširjene odgovornosti proizvajalca, ki bi omejil finančni vpliv na davkoplačevalce in tarifo za vodo, hkrati pa spodbujal razvoj okolju prijaznejših izdelkov. **V tem okviru bi morala razširjena odgovornost proizvajalca veljati ne glede na to, ali so izdelki dani na trg, ali so njihovi sestavni deli izdelani v državi članici ali tretji državi, ali imajo proizvajalci statutarni sedež v Evropski uniji in ali je izdelek dan na trg prek digitalne platforme.** Ostanki farmacevtskih in kozmetičnih izdelkov so trenutno glavni viri mikroonesnaževal v komunalnih odpadnih vodah, zaradi katerih je potrebno dodatno čiščenje (kvartarno čiščenje). Zato bi se morala razširjena odgovornost proizvajalca uporabljati za ti dve skupini izdelkov. **Iz razpoložljivih podatkov izhaja, da bi bilo morebitno povečanje stroškov izdelkov zaradi uporabe razširjene odgovornosti proizvajalca ali morebitno znižanje stopenj dobička industrijskih panog, ki dajejo na trg izdelke, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalca, na ravni EU zanemarljivo in ne bi ogrozilo cenovne dostopnosti in dostopnosti teh izdelkov na trgu EU. Da bi se upoštevale posebne nacionalne okoliščine, hkrati pa ohranil evropski notranji trg ter po potrebi ohranili dostopnost in cenovna dostopnost farmacevtskih izdelkov, bi morale imeti države članice možnost, da uvedejo dodatne zahteve v zvezi s shemami razširjene odgovornosti proizvajalca. To bi bilo treba storiti zlasti v okviru nacionalnih postopkov priznavanja organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev pred njihovo dejansko ustanovitvijo, kot je navedeno v členu 10, odstavek 1.**

- (14) Kljub temu bi morale biti možne oprostitev od obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca, kadar so [...] **snovi, ki jih vsebujejo izdelki, dane** na trg v majhnih količinah, tj. manj kot [...] **1 tona na leto** [...], saj bi bilo dodatno upravno breme za proizvajalca v takih primerih nesorazmerno v primerjavi z okoljskimi koristmi. Oprostitev bi morale biti možne tudi, kadar lahko proizvajalec dokaže, da ob koncu življenjske dobe izdelka ne pride do nastanka mikroonesnaževal. Za to bi na primer lahko šlo, kadar je mogoče dokazati, da so ostanki izdelka hitro biorazgradljivi v odpadnih vodah in okolju ali da ne pridejo v komunalne čistilne naprave. Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi podrobnih meril za opredelitev izdelkov, danih na trg, ki ob koncu življenjske dobe ne povzročajo nastanka mikroonesnaževal v odpadnih vodah, **in njihove nevarnosti**. Komisija bi morala pri oblikovanju teh meril upoštevati znanstvene ali druge razpoložljive tehnične informacije, vključno z ustreznimi mednarodnimi standardi.
- (15) Da bi se izognili morebitnim izkrivljanjem notranjega trga, bi bilo treba v tej direktivi določiti minimalne zahteve za izvajanje razširjene odgovornosti proizvajalca, medtem ko bi bilo treba praktično organizacijo sistema določiti na nacionalni ravni. **Da bi se spodbudilo nadomeščanje snovi in izdelkov, ki povzročajo nastanek ostankov mikroonesnaževal v komunalnih odpadnih vodah**, bi morali biti prispevki proizvajalcev sorazmerni s količinami izdelkov, ki jih dajejo na trg, in nevarnostjo njihovih ostankov. Prispevki bi morali pokriti **naložbene in obratovalne** stroške spremljanja mikroonesnaževal, zbiranja, sporočanja in nepristranskega preverjanja statističnih podatkov o količinah in nevarnosti izdelkov, danih na trg v **državah članicah**, ter uporabe kvartarnega čiščenja komunalnih odpadnih voda na učinkovit način in v skladu s to direktivo, **vključno s predhodnim financiranjem naprav, ki so že nameščene na dan začetka veljavnosti te direktive**, ne bi pa smeli presegati teh stroškov. Ker se komunalna odpadna voda čisti kolektivno, je primerno, da se za proizvajalce uvede zahteva po pridružitvi centralizirani organizaciji, ki lahko v njihovem imenu izvaja njihove obveznosti v okviru razširjene odgovornosti proizvajalca.

(16) Med ocenjevanjem se je še pokazalo, da sektor čiščenja odpadnih voda ponuja priložnost za znatno zmanjšanje lastne porabe energije in proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, na primer z boljšo uporabo razpoložljivih površin v komunalnih čistilnih napravah za proizvodnjo sončne energije ali s proizvodnjo bioplina iz blata. Pokazalo se je tudi, da je brez jasnih pravnih obveznosti v tem sektorju mogoče pričakovati le delni napredek. V zvezi s tem bi bilo treba od držav članic zahtevati, da zagotovijo, da [...] letna energija, ki jo vse komunalne čistilne naprave na njihovem ozemlju porabijo za čiščenje obremenitve z odpadnimi vodami v višini PE 10 000 in več, ne presega proizvedene energije iz obnovljivih virov, kot je opredeljena v členu 2(1) Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta¹², v navedenih komunalnih čistilnih napravah. **Da bi upoštevali posebnosti vsake komunalne čistilne naprave, optimizirali potrebne naložbe in zagotovili potrebno prožnost za doseganje cilja energijske nevtralnosti, hkrati pa zagotovili, da bo potencial za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in prihranke energije v celoti izkoriščen, bi bilo treba ta cilj doseči na nacionalni ravni in ne na ravni posamezne čistilne naprave. Upoštevati bi bilo treba vso energijo iz obnovljivih virov, ki jo proizvedejo obrati upravljavcev komunalnih čistilnih naprav bodisi na kraju samem bodisi zunaj njega, kot so hidravlična, sončna, toplotna in vetrna energija ali bioplin. Energija, ki ni neposredno povezana z dejavnostmi čiščenja odpadnih komunalnih voda ali dejavnostmi upravljavcev, se lahko nabavi iz zunanjih virov v največ 30-odstotnem deležu.** Ta cilj bi bilo treba postopoma z vmesnimi cilji doseči do 31. decembra [...] **2045**. Z dosegom tega cilja energijske nevtralnosti se bo prispevalo **zlasti** k zmanjšanju nepotrebnih emisij toplogrednih plinov iz sektorja [...], hkrati pa se bo podprlo doseganje ciljev podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter z njimi povezanih nacionalnih ciljev in ciljev Unije, kot so cilji iz Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta¹³. **Vendar pobude za doseganje energijske nevtralnosti ne bi smele povzročiti povečanja emisij metana in dušikovega oksida.**

¹² Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

¹³ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).

Spodbujanje proizvodnje bioplina ali sončne energije v EU ob hkratni krepitvi ukrepov za energetska učinkovitost v skladu z načelom „energetska učinkovitost na prvem mestu“¹⁴, kar pomeni, da se pri oblikovanju energetske politike in sprejemanju ustreznih naložbenih odločitev v največji možni meri upoštevajo stroškovno učinkoviti ukrepi za energetska učinkovitost, bo prispevalo tudi k zmanjšanju energetske odvisnosti Unije, kar je eden od ciljev iz načrta Komisije „Repower EU“¹⁵. To je tudi v skladu z Direktivo (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶ ter Direktivo (EU) 2018/2001, v kateri so komunalne čistilne naprave opredeljene kot namenska območja za obnovljive vire energije, torej kot lokacija, ki je določena kot posebej primerna za namestitev naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Da bi dosegli cilj energijske nevtralnosti z optimalnimi ukrepi za vsako komunalno čistilno napravo in za kanalizacijski sistem, bi morale države članice zagotoviti, da se vsaka štiri leta [...] izvedejo energetske pregledi, **kot so opredeljeni v Direktivi (EU) 2023/1791**¹⁷. Ti pregledi bi morali vključevati ugotovitev možnosti za stroškovno učinkovito uporabo ali proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v skladu z merili iz [...] **te direktive** [...].

¹⁴ Priporočilo Komisije (EU) (2021)1749 z dne 28. septembra 2021 o energijski učinkovitosti na prvem mestu: od načel do prakse – smernice in primeri za njihovo izvajanje pri sprejemanju odločitev v sektorju energije in širše.

¹⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Načrt REPowerEU (dok. COM(2022) 230 final).

¹⁶ Direktiva (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetska učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetska učinkovitosti ([...] **UL L 156, 19.6.2018, str. 75–91**).

¹⁷ **Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetska učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (prenovitev).** [...]

- (17) Ker je zaradi čezmejne narave onesnaževanja voda pri obravnavi takega onesnaževanja in opredelitvi ukrepov za odpravo njegovega vira potrebno sodelovanje med sosednjimi državami članicami ali tretjimi državami, bi bilo treba od držav članic zahtevati, da se medsebojno obvestijo oziroma da tretjo državo obvestijo, če znatno onesnaženje vode, ki je posledica izpustov komunalnih odpadnih voda v eni državi članici ali tretji državi, vpliva ali bi lahko vplivalo na kakovost vode v drugi državi članici ali tretji državi. V primeru naključnega onesnaženja, ki znatno vpliva na vodna telesa v spodnjem delu povodja, bi morale biti to obveščanje takojšnje. **Če so države članice med seboj ali s tretjimi državami predhodno sklenile sporazume o okoljskih vprašanjih, povezanih z vodo, se lahko upošteva sodelovanje na podlagi teh sporazumov.** Komisijo bi bilo treba obvestiti, po potrebi pa bi morala na zahtevo držav članic tudi sodelovati na sestankih. Pomembno se je tudi spopasti s čezmejnimi onesnaževanjem iz tretjih držav, ki si z nekaterimi državami članicami delijo vodna telesa. Za namene obravnavanja onesnaževanja, ki prihaja iz tretjih držav ali v tretje države, lahko sodelovanje in usklajevanje s tretjimi državami potekata v okviru Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o vodah¹⁸ ali drugih ustreznih regionalnih konvencij, kot so konvencije o regionalnih morjih ali o rekah.
- (18) Za zagotovitev varstva okolja in zdravja ljudi bi morale države članice zagotoviti, da so komunalne čistilne naprave, zgrajene za izpolnitev zahtev te direktive, načrtovane, zgrajene, upravljane in vzdrževane tako, da je zagotovljena zadostna učinkovitost delovanja v vseh običajnih lokalnih podnebnih razmerah.

¹⁸ Konvencija UN/ECE o varstvu in uporabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer, kakor je bila spremenjena, skupaj s Sklepom VI/3, ki pojasnjuje postopek pristopa.

- (19) Komunalne čistilne naprave sprejemajo tudi negospodinske odpadne vode, vključno z industrijskimi odpadnimi vodami, ki lahko vsebujejo vrsto onesnaževal, ki niso izrecno zajeta v Direktivi 91/271/EGS, kot so težke kovine, mikroplastika, mikroonesnaževala in druge kemikalije. **Te negospodinske odpadne vode lahko prihajajo iz industrijskih panog ali komercialnih ustanov oziroma bolnišnic in drugih zdravstvenih ustanov itd.** Večinoma je razumevanje in poznavanje takega onesnaževanja slabo, kar bi lahko negativno vplivalo na postopek čiščenja in prispevalo k onesnaženju sprejemnih vodnih teles, pa tudi preprečilo predelavo blata in ponovno uporabo očiščenih odpadnih voda. Zato bi morale države članice redno spremljati in sporočati take onesnažene negospodinske odpadne vode, ki vstopajo v komunalne čistilne naprave in se odvajajo v vodna telesa. Da bi preprečili onesnaževanje pri viru zaradi odvajanja negospodinskih odpadnih voda, bi bilo treba za izpuste iz industrijskih panog ali podjetij, priključenih na kanalizacijske sisteme, vzpostaviti predhodne **predpise in/ali zahtevati posebno dovoljenje pristojnega organa ali ustreznega telesa.** Za zagotovitev, da so kanalizacijski sistemi in komunalne čistilne naprave tehnično sposobni sprejemati in čistiti onesnažene vtočne vode, bi se bilo treba pred izdajo navedenih dovoljenj **ali sprejetjem predpisov** posvetovati z upravljavci komunalnih čistilnih naprav, ki prejemajo negospodinske odpadne vode, **in jih obvestiti**, ti upravljavci pa bi **na zahtevo** morali imeti možnost vpogleda v izdana dovoljenja, da bi lahko prilagodili svoje postopke čiščenja. Kadar se ugotovi onesnaženost z negospodinskimi odpadnimi vodami v vtočnih vodah, bi morale države članice sprejeti ustrezne ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja pri viru, in sicer z okrepitevijo spremljanja onesnaževal v kanalizacijskih sistemih, da bi bilo mogoče opredeliti vire onesnaževanja, in po potrebi s pregledom dovoljenj, izdanih za ustrezne povezane komunalne čistilne naprave.

- (19a) Vodni viri Unije so vse bolj obremenjeni, kar na nekaterih območjih Unije povzroča trajno ali začasno pomanjkanje vode. Sposobnost Unije za odzivanje na vse večje obremenitve vodnih virov bi bilo mogoče izboljšati s širšo ponovno uporabo očiščenih komunalnih odpadnih voda, kar bi omejilo odvzem sladke vode iz teles površinske in podzemne vode. Zato bi bilo treba ponovno uporabo očiščenih komunalnih odpadnih voda spodbujati in uporabljati, kadar koli je to primerno, pri tem pa upoštevati, da je treba zagotoviti doseganje ciljev dobrega ekološkega in kemijskega stanja sprejemnih teles, kot so opredeljeni v Direktivi 2000/60/ES. Okrepitev zahtev za čiščenje komunalnih odpadnih voda ter ukrepi za boljše spremljanje, sledenje in zmanjšanje onesnaževanja pri viru bodo vplivali na kakovost očiščenih komunalnih odpadnih voda in zato podpirali ponovno uporabo vode. Kadar je ponovna uporaba vode namenjena namakanju v kmetijstvu, bi jo bilo treba izvesti v skladu z Uredbo (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹.
- (20) Za zagotovitev pravilnega izvajanja te direktive in zlasti upoštevanja mejnih vrednosti emisij je pomembno spremljati izpuste očiščenih komunalnih odpadnih voda v okolje. Spremljanje bi bilo treba izvajati tako, da se na nacionalni ravni vzpostavi [...] sistem obveznih predhodnih **predpisov in/ali predhodnega** dovoljenja za odvajanje očiščenih komunalnih odpadnih voda v okolje. Poleg tega je za preprečevanje nenamernih izpustov [...] medijev za biološke filtre v okolje iz komunalnih čistilnih naprav, ki uporabljajo to tehniko, bistveno, da se v dovoljenja za izpuste vključijo posebne obveznosti stalnega spremljanja in preprečevanja takih izpustov.
- (20a) **Države članice bi morale svojo infrastrukturo za zbiranje in čiščenje komunalnih odpadnih voda po potrebi prilagoditi gibanju števila prebivalcev in s tem povezani obremenitvi z gospodinjskimi odpadnimi vodami, da bi še naprej izpolnjevale zahteve te direktive. Morebitni vpliv izpustov na vodna telesa zaradi gradnje in prilagoditve take infrastrukture se ne bi smel obravnavati kot kršitev njihovih obveznosti iz Direktive 2000/60/ES, če so izpolnjeni vsi pogoji iz te direktive.**

¹⁹ Uredba (EU) 2020/741 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 2020 o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode (UL L 177, 5.6.2020, str. 32).

- (21) Za zagotovitev varstva okolja bi bilo treba za neposredne izpuste biološko razgradljivih negospodinskih odpadnih voda v okolje iz nekaterih industrijskih sektorjev zahtevati predhodno dovoljenje na nacionalni ravni in določiti ustrezne zahteve. S temi zahtevami bi se moralo zagotoviti, da je za neposredne izpuste iz nekaterih industrijskih sektorjev potrebno sekundarno, terciarno in kvartarno čiščenje, kot je potrebno za varovanje zdravja ljudi in okolja.
- (22) V skladu s členom 168(1) PDEU dejavnost Unije dopolnjuje nacionalne politike ter je usmerjena v izboljšanje javnega zdravja in preprečevanje bolezni. Za zagotovitev optimalne uporabe ustreznih javnozdravstvenih podatkov iz komunalnih odpadnih voda bi bilo treba vzpostaviti sistem nadzora komunalnih odpadnih voda in ga uporabljati za preventivne namene ali namene zgodnjega opozarjanja, na primer pri odkrivanju specifičnih virusov v komunalnih odpadnih vodah kot znaku pojava epidemij ali pandemij. Države članice bi morale vzpostaviti [...] dialog in usklajevanje med pristojnimi organi za javno zdravje in pristojnimi organi za ravnanje s komunalnimi odpadnimi vodami, **kar zadeva določitev** [...] seznama parametrov, pomembnih za javno zdravje, ki jih je treba spremljati v komunalnih odpadnih vodah [...], ter pogostost in lokacijo vzorčenja. Ta pristop bo temeljil na drugih pobudah Unije na področju varovanja javnega zdravja, kot je okoljsko spremljanje, ki vključuje nadzor nad odpadnimi vodami, in jih dopolnjeval²⁰. Na podlagi informacij, zbranih med pandemijo COVID-19, in izkušenj, pridobljenih z izvajanjem Priporočila Komisije o skupnem pristopu za vzpostavitev sistematičnega spremljanja virusa SARS-CoV-2 in njegovih različic v odpadnih vodah v EU²¹ (v nadaljnjem besedilu: priporočilo), bi bilo treba v **primeru izrednih razmer v javnem zdravju** od držav članic zahtevati, da spremljajo **ustrezne** zdravstvene parametre. [...]. Da bi se zagotovila uporaba harmoniziranih metod, bi morale države članice, kolikor je to mogoče, uporabljati metode vzorčenja in analize metode, navedene v priporočilu o spremljanju SARS-CoV-2 in njegovih različic.

²⁰ Sporočilo Komisije o uvedbi evropskega organa za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere – naslednji korak k dokončanju evropske zdravstvene unije (dok. COM(2021) 576 final).

²¹ Priporočilo Komisije (EU) 2021/472 z dne 17. marca 2021 o skupnem pristopu za vzpostavitev sistematičnega spremljanja virusa SARS-CoV-2 in njegovih različic v odpadnih vodah v EU (UL L 98, 19.3.2021, str. 3)

- (23) Unija priznava pomen reševanja vprašanja antimikrobične odpornosti in je leta 2017 sprejela evropski akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom²². Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) se odpadne vode uvrščajo med glavne vire antimikrobičnih snovi in njihovih metabolitov ter proti antimikrobikom odpornih bakterij in njihovih genov ter so kot take tudi dokumentirane. Da bi izboljšali znanje o glavnih virih antimikrobične odpornosti, je treba uvesti obveznost spremljanja prisotnosti antimikrobične odpornosti v komunalnih odpadnih vodah, da bi nadalje razvijali naša znanstvena spoznanja in v prihodnje sprejeli ustrezne ukrepe.
- (24) Države članice bi morale za varstvo okolja in zdravja ljudi opredeliti tveganja, ki jih povzročajo ravnanje s komunalnimi odpadnimi vodami. **V oceno tveganj je lahko vključen obsežen pregled kemikalij in/ali metode, ki temeljijo na bioloških učinkih.** Na podlagi te opredelitve in kadar je to potrebno za izpolnitev zahtev zakonodaje Unije o vodah, bi morale države članice sprejeti ukrepe za zbiranje in čiščenje komunalnih odpadnih voda, ki so strožji od ukrepov, potrebnih za izpolnjevanje minimalnih zahtev te direktive. Ti strožji ukrepi lahko, odvisno od razmer, med drugim vključujejo vzpostavitev kanalizacijskih sistemov, pripravo celovitih načrtov ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami ali uporabo sekundarnega, terciarnega ali kvartarnega čiščenja komunalnih odpadnih voda za aglomeracije ali komunalne čistilne naprave, ki ne dosegajo pragov PE, pri katerih se uporabljajo standardne zahteve. Vključujejo lahko tudi naprednejše čiščenje od tistega, ki je potrebno za izpolnjevanje minimalnih zahtev, ali od razkuževanja očiščenih komunalnih odpadnih voda, ki je potrebno za uskladitev z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES²³.

²² Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Evropski akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom (dok. COM(2017) 339 final).

²³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L 64, 4.3.2006, str. 37).

(25) Cilj trajnostnega razvoja št. 6 in z njim povezani cilj, ki od držav članic zahteva, da do leta 2030 vsem omogočijo enakopraven dostop do ustrezne sanitarne ureditve in higiene ter odpravijo opravljanje potrebe na prostem, pri čemer je treba ustrezno pozornost nameniti ženskam in dekletom ter ljudem, ki živijo v težkih razmerah²⁴. **Sanitarni objekti morajo omogočati varno ravnanje s človeškim urinom, fekalijami in menstrualno krvjo ter njihovo odstranjevanje.** Poleg tega načelo 20 evropskega stebra socialnih pravic²⁵ določa, da ima vsakdo pravico dostopa do kakovostnih osnovnih storitev, vključno z vodo in sanitarnimi storitvami. Glede na navedeno in v skladu s priporočili iz smernic SZO o sanitarni oskrbi in zdravju²⁶ ter določbami Protokola o vodi in zdravju²⁷ bi morale države članice obravnavati vprašanje dostopa do sanitarne oskrbe na nacionalni ravni. To bi bilo treba doseči z ukrepi za izboljšanje dostopa do sanitarne oskrbe za vse, na primer s postavitvijo sanitarnih objektov na javnih mestih, pa tudi s spodbujanjem brezplačne razpoložljivosti ustreznih sanitarnih prostorov v javnih upravah in javnih stavbah in/ali njihove razpoložljivosti po dostopnih cenah za vse, **vključno z vsemi vrstami objektov in storitev, kot so stranišča s splakovanjem in suha stranišča.** [...] Poskrbeti bi bilo treba za njihovo varnost, kar pomeni, da bi morali biti [...] dostopni vsem, tudi osebam s posebnimi potrebami, kot so otroci, starejši, invalidi in brezdomci, da bi jih bilo treba namestiti na mesto, kjer je tveganje za varnost uporabnikov minimalno, ter da bi morali biti higiensko in tehnično varni za uporabo. Taki objekti bi morali biti na voljo v zadostnem številu, da bi zagotovili, da so potrebe ljudi izpolnjene in da čakalne dobe niso nerazumno dolge. **O zadostnem številu sanitarnih objektov na javnih mestih bi bilo treba odločiti na nacionalni ravni.**

²⁴ Resolucija, ki jo je 25. septembra 2015 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov (dok. [A/70/L.1](#))

²⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Vzpostavitev evropskega stebra socialnih pravic“ (dok. COM(2017) 250 final).

²⁶ Smernice SZO o sanitarni oskrbi in zdravju, 2018.

²⁷ Protokol o vodi in zdravju h Konvenciji o varstvu in uporabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer iz leta 1992, 17. junij 1999.

- (26) Poseben položaj manjšinskih kultur, kot so Romi in potujoče skupine, ne glede na to, ali so naseljeni ali ne, in zlasti njihov nezadosten dostop do sanitarne oskrbe je bil priznan v sporočilu Komisije z dne 7. oktobra 2020 „Unija enakosti: strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov“, ki poziva k povečanju dejanskega enakega dostopa do osnovnih storitev. Na splošno je primerno, da države članice ranljivim in marginaliziranim skupinam namenijo posebno pozornost tako, da sprejmejo ukrepe, potrebne za izboljšanje dostopa teh skupin do sanitarne oskrbe. Pomembno je, da je opredelitev teh skupin skladna s členom 16(1) Direktive (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸. Ukrepi za izboljšanje dostopa ranljivih in marginaliziranih skupin do sanitarne oskrbe lahko vključujejo brezplačno ali poceni zagotavljanje sanitarnih objektov na javnih mestih ali izboljšanje ali vzdrževanje priključka na ustrezne sisteme za zbiranje komunalnih odpadnih voda in ozaveščanje o najbližjih sanitarnih objektih.
- (27) V skladu s Smernicami EU o človekovih pravicah glede varne pitne vode in sanitarnih storitev²⁹ bi bilo treba posebno pozornost nameniti potrebam žensk in deklet, saj so še posebej ogrožene in izpostavljene napadom, spolnemu nasilju in nasilju zaradi spola, nadlegovanju in drugim grožnjam za njihovo varnost pri dostopu do sanitarnih objektov zunaj njihovih domov. To je v skladu s sklepi Sveta o diplomaciji na področju voda³⁰, ki ponovno potrjujejo pomen vključevanja vidika spola v diplomacijo na področju voda. Zato bi morale države članice posebno pozornost nameniti ženskam in dekletom kot ranljivi skupini ter sprejeti potrebne ukrepe za izboljšanje ali ohranitev varnega dostopa do sanitarne oskrbe zanje.

²⁸ Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 435, 23.12.2020, str. 1).

²⁹ Smernice EU o človekovih pravicah glede varne pitne vode in sanitarnih storitev (dok. 10145/19).

³⁰ Sklepi Sveta o diplomaciji na področju voda (dok. 13991/18).

- (28) V oceni je bilo ugotovljeno, da bi bilo ravnanje z blatom mogoče izboljšati, da bi ga bolje uskladili z načeli krožnega gospodarstva in hierarhije ravnanja z odpadki, kot je opredeljena v členu 4 Direktive 2008/98/ES. Ukrepi za boljše spremljanje in zmanjšanje onesnaževanja pri viru z izpusti negospodinjskih odpadnih voda bodo pripomogli k izboljšanju kakovosti proizvedenega blata in zagotovili njegovo varno uporabo v kmetijstvu. Da bi zagotovili ustrezno in varno predelavo hranil iz blata, vključno s kritično snovjo fosforjem, bi bilo treba na ravni Unije določiti najmanjše stopnje predelave. **Predelana hranila bi bilo treba uporabljati kot nadomestke za primarna hranila, na primer pri proizvodnji gnojil.**
- (28a) **Hranila v komunalnih odpadnih vodah so lahko koristna, kadar se očiščene komunalne odpadne vode uporabijo v kmetijstvu v skladu z Uredbo (EU) 2020/741. V teh primerih so lahko države članice pod posebnimi pogoji za zagotavljanje najvišje ravni varstva okolja in zdravja ljudi upravičene do odstopanja od obveznosti uporabe terciarnega čiščenja v skladu s členom 7 te direktive le za tisti del očiščenih komunalnih odpadnih voda, ki se uporabi v kmetijstvu.**
- (29) [...] **Ustrezno** spremljanje je potrebno za preverjanje skladnosti z novimi zahtevami glede mikroonesnaževal, onesnaževanja z negospodinjskimi odpadnimi vodami, energijske nevtralnosti, [...] prelivanja **kanalizacije** in **izpustov** urbanih padavinskih voda. Za preverjanje [...] **skladnosti** kvartarnega čiščenja v zvezi z zmanjšanjem mikroonesnaževal v izpustih komunalnih odpadnih voda zadostuje spremljanje omejenega sklopa reprezentativnih mikroonesnaževal. Pogostost spremljanja bi bilo treba uskladiti s sedanjimi dobrimi praksami, ki se trenutno uporabljajo v Švici. Da bi te obveznosti ostale stroškovno učinkovite, bi jih bilo treba prilagoditi velikosti komunalnih čistilnih naprav in aglomeracij.

(29a) Po potrebi bi bilo treba pri prelivanju kanalizacije in izpustih urbanih padavinskih voda iz ločenih sistemov spremljati mikroplastiko in ustrezna onesnaževala, in sicer z reprezentativnim programom vzorčenja, ki bi omogočal oceno koncentracije zaradi modeliranja kakovosti vode. Po potrebi bi bilo treba spremljati tudi emisije toplogrednih plinov, in sicer ob opiranju na izračune in modeliranje. Spremljanje bo prispevalo tudi k zagotavljanju podatkov za splošni okvir okoljskega spremljanja, kot je bil vzpostavljen v osmem okoljskem akcijskem programu³¹, konkretnije pa k pripravi okvira spremljanja ničelnega onesnaževanja, na katerem temelji³².

³¹ Sklep (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. aprila 2022 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (UL L 114, 12.4.2022, str. 22).

³² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal“ (dok. COM(2021) 400 final).

(30) Da bi zmanjšali upravno breme in bolje izkoristili možnosti, ki jih ponuja digitalizacija, bi bilo treba izboljšati in poenostaviti poročanje o izvajanju Direktive, in sicer z odpravo obveznosti za države članice, da vsaki dve leti poročajo Komisiji, in za Komisijo, da objavi dvoletna poročila. To obveznost bi bilo treba nadomestiti z zahtevo, da morajo države članice ob podpori Evropske agencije za okolje (EEA) izboljšati obstoječe nacionalne standardizirane nabore podatkov, vzpostavljene z Direktivo 91/271/EGS, in jih redno posodablјati. **Komisija bo te nabore podatkov uporabila za preverjanje skladnosti s to direktivo. Model poročanja bi razvila EEA v sodelovanju z državami članicami.** [...] Komisiji in EEA bi bilo treba zagotoviti [...] **dostop** do nacionalnih podatkovnih zbirk. Za zagotovitev popolnih informacij o uporabi te direktive bi morali nabori podatkov vključevati informacije o skladnosti komunalnih čistilnih naprav z zahtevami za čiščenje (ustreza/ne ustreza zahtevam, obremenitve in koncentracija izpuščenih onesnaževal), o stopnji doseganja ciljev enerģijske nevtralnosti, o emisijah toplogrednih plinov iz čistilnih naprav s PE več kot 10 000 ter o ukrepih, ki so jih države članice sprejele v zvezi s prelivanjem [...] **kanalizacije**/urbanimi padavinskimi vodami, dostopom do sanitarne oskrbe in obdelavo v individualnih sistemih. Poleg tega bi bilo treba zaradi optimizacije uporabe podatkov in v podporo popolni preglednosti zagotoviti popolno skladnost z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006³³.

³³ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 z dne 18. januarja 2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 33, 4.2.2006, str. 1–17).

- (31) Za zagotovitev pravočasnega in pravilnega izvajanja te direktive je bistveno, da države članice pripravijo nacionalni izvedbeni program, vključno z dolgoročnim načrtovanjem potrebnih naložb, ki mu je priložena strategija financiranja. Te nacionalne programe bi bilo treba sporočiti Komisiji. Da bi omejili upravno breme, se ta zahteva ne bi smela uporabljati za tiste države članice, [...] **v katerih je več kot 95 % aglomeracij skladnih s členi 3 do 8.** [...]. **Za zagotovitev izvajanja te direktive so bistvenega pomena zadostne zasebne in javne naložbe. Zato bi morala Komisija pri pripravi naslednjega večletnega finančnega okvira po letu 2027 in prihodnjih finančnih okvirov upoštevati nacionalne izvedbene programe, ki jih sporočijo države članice, te pa bi morale nemudoma vzpostaviti zahtevani sistem za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev.**
- (32) Sektor zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda je specifičen in deluje kot zaprti trg, pri čemer so javna in mala podjetja priključena na kanalizacijski sistem, ne da bi imela možnost izbrati svoje upravljavce. Zato je pomembno zagotoviti javni dostop do ključnih kazalnikov uspešnosti upravljavcev, kot so dosežena raven čiščenja, stroški čiščenja, porabljen in proizvedena energija ter s tem povezani emisije toplogrednih plinov in ogljični odtis. Da bi se javnost bolje zavedala posledic čiščenja komunalnih odpadnih voda, bi bilo treba **vsaj v aglomeracijah s PE nad 10 000** vsakemu gospodinjstvu zagotoviti ključne informacije o letnih stroških zbiranja in čiščenja odpadnih voda, in sicer na lahko dostopen način, na primer na računih, medtem ko bi morale biti druge podrobne informacije dostopne na spletu, in sicer na spletnem mestu upravljavca ali pristojnega organa.

- (33) Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁴ zagotavlja pravico dostopa do informacij o okolju v državah članicah v skladu z Aarhuško konvencijo iz leta 1998 o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (v nadaljnjem besedilu: Aarhuška konvencija). Aarhuška konvencija vključuje široke obveznosti, povezane z zagotavljanjem informacij o okolju na zahtevo in dejavnim razširjanjem takih informacij. Pomembno je, da določbe te direktive o dostopu do informacij in dogovorih o souporabi podatkov dopolnjujejo navedeno direktivo z uvedbo obveznosti, da se javnosti na spletu dajo na voljo informacije o zbiranju in čiščenju komunalnih odpadnih voda na uporabniku prijazen način, ne da bi se vzpostavila ločena pravna ureditev.
- (34) Zaradi doseganja učinkovitosti te direktive in njenega cilja varovati javno zdravje v okviru okoljske politike Unije je potrebno, da se lahko fizične ali pravne osebe ali po potrebi njihove zakonito ustanovljene organizacije nanjo sklicujejo v sodnih postopkih in da lahko nacionalna sodišča to direktivo upoštevajo kot element prava Unije, da bi med drugim po potrebi presojala odločitve nacionalnih organov. Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča na podlagi načela lojalnega sodelovanja, določenega v členu 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), sodno varstvo pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Unije, zagotovijo sodišča držav članic. Člen 19(1) PEU poleg tega od držav članic zahteva, da določijo pravna sredstva, potrebna za zagotovitev učinkovitega sodnega varstva na področjih, ki jih ureja pravo Unije. Hkrati bi morali imeti člani zadevne javnosti v skladu z Aarhuško konvencijo dostop do pravnega varstva, da bi prispevali k varovanju pravice živeti v okolju, ki je primerno za osebno zdravje in dobro počutje.

³⁴ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

(35) Zaradi prilagoditve te direktive znanstvenemu in tehničnemu napredku bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembo nekaterih delov prilog, kar zadeva [...] **metode za spremljanje in ocenjevanje rezultatov** za sekundarno, terciarno in kvartarno čiščenje ter zahteve za posebna dovoljenja za izpuste negospodinskih odpadnih voda v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave. [...] Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se to posvetovanje izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje. Evropski parlament in Svet za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (36) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje standardov za zasnovo individualnih sistemov, za sprejetje metod za spremljanje in ocenjevanje kazalnikov kvartarnega čiščenja **in ciljev glede energijske nevtralnosti**, za določitev skupnih pogojev in meril za uporabo oprostitve od razširjene odgovornosti proizvajalca za nekatere izdelke, za določitev metodologij v podporo razvoju celovitih načrtov ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami, **za pripravo alternativnih kazalnikov za okvirni cilj zmanjšanja onesnaževanja, temelječ na obremenitvi, na primer na podlagi količine, pogostosti prelivanja kanalizacije, ali drugih ustreznih alternativnih kazalnikov, za določitev minimalnih stopenj ponovne uporabe in recikliranja fosforja, za določitev metodologij** [...] za merjenje antimikrobične odpornosti, **emisij toplogrednih plinov** in mikroplastike v komunalnih odpadnih vodah **in blatu** ter za sprejetje oblike zapisa in načinov predstavitve informacij o izvajanju te direktive, ki jih morajo predložiti države članice in zbrati EEA. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³⁵.
- (37) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.[...]

³⁵ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (38) V skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje³⁶ bi morala Komisija opraviti oceno te direktive v določenem obdobju od datuma, določenega za njen prenos. To ocenjevanje bi moralo temeljiti na izkušnjah in podatkih, pridobljenih med izvajanjem te direktive, vseh razpoložljivih priporočilih SZO ter ustreznih znanstvenih, analitičnih in epidemioloških podatkih. Pri ocenjevanju bi bilo treba posebno pozornost nameniti morebitni potrebi po prilagoditvi seznama izdelkov, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalca, glede na spreminjanje nabora izdelkov, danih na trg, **in pogojev za oprostitev od razširjene odgovornosti proizvajalca**, izboljšanje znanja o prisotnosti mikroonesnaževal v odpadnih vodah in njihovih vplivih na javno zdravje in okolje ter glede na podatke, ki izhajajo iz novih obveznosti spremljanja mikroonesnaževal na vtoku in iztoku komunalnih čistilnih naprav. **Na podlagi rezultatov tega ocenjevanja in/ali na podlagi novih znanstvenih dokazov o prisotnosti mikroonesnaževal v odpadnih vodah bi bilo treba seznam proizvodov iz Priloge III redno spreminjati, da bi v področje uporabe razširjene odgovornosti proizvajalca iz člena 9 vključili nove sektorje.**
- (39) Direktiva 91/271/EGS določa posebne roke za Mayotte, saj se od leta 2014 šteje za najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Zato bi bilo treba začetek uporabe obveznosti vzpostavitve kanalizacijskih sistemov in uporabe sekundarnega čiščenja komunalnih odpadnih voda iz aglomeracije s PE [...] **1 250** in več za Mayotte odložiti.
- (39a) **Upoštevati je treba poseben položaj Mayotta in drugih najbolj oddaljenih regij Unije, navedenih v členu 349 PDEU, zaradi katerega se določijo posebni ukrepi za podporo tem regijam. V zvezi s čiščenjem komunalnih odpadnih voda na teh območjih bi bilo treba posebno pozornost nameniti težavni topografiji in otoški legi.**

³⁶ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1–14).

- (40) Da se zagotovi kontinuiteta varstva okolja, je pomembno, da države članice ohranijo vsaj sedanjo raven terciarnega čiščenja, dokler ne začnejo veljati nove zahteve za zmanjšanje vsebnosti fosforja in dušika. Zato bi se moral člen 5 Direktive Sveta 91/271/ES še naprej uporabljati, dokler se ne začnejo uporabljati navedene nove zahteve.
- (41) Ker ciljev te direktive, tj. varovati okolje in javno zdravje, doseči napredek pri uresničevanju cilja podnebne nevtralnosti v zvezi z dejavnostmi zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, izboljšati dostop do sanitarne oskrbe ter zagotoviti reden nadzor parametrov, pomembnih za javno zdravje, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (42) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki so bile v primerjavi s predhodno direktivo vsebinsko spremenjene. Obveznost prenosa nespremenjenih določb izhaja iz predhodne direktive.
- (43) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv v nacionalno pravo, ki so navedeni v Prilogi [VII], del B –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa pravila o zbiranju, čiščenju in odvajanju komunalnih odpadnih voda, da bi se zagotovilo varstvo okolja in zdravja ljudi, pri tem pa emisije toplogrednih plinov postopoma [...] **zmanjšale na trajnostno raven** in izboljšala energijska bilanca dejavnosti zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda. Določa tudi pravila o dostopu do sanitarne oskrbe, preglednosti sektorja komunalnih odpadnih voda in rednem nadzoru za javno zdravje pomembnih parametrov v komunalnih odpadnih vodah.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „komunalne odpadne vode“ pomeni gospodinjske odpadne vode **ali** [...] gospodinjske odpadne vode, **pomešane bodisi** z negospodinjskimi odpadnimi vodami [...] **bodisi** z urbanimi padavinskimi vodami **ali obojim**;
- (2) „gospodinjske odpadne vode“ pomeni odpadne vode iz naselij, [...] služb **in ustanov**, ki izvirajo pretežno iz človeškega metabolizma in/**ali** dejavnosti gospodinjstev;

- (3) „negospodinjske odpadne vode“ pomeni [...] odpadne vode, **ki niso gospodinjske odpadne vode in urbane padavinske vode** ter ki se odvajajo [...] iz objektov, ki se uporabljajo za [...]:
- [...] opravljanje trgovinske dejavnosti
- [...]
- [...] **ali** industrijske **ali** **gospodarske** dejavnosti;
- (4) „aglomeracija“ pomeni območje, na katerem je **prebivalstvo (izraženo v populacijskem ekvivalentu), v kombinaciji z gospodarskimi dejavnostmi ali brez njih**, [...] dovolj zgoščeno [...], da je mogoče komunalne odpadne vode zbirati in odvajati **v eno ali več** [...] komunalnih čistilnih naprav **in/ali** do [...] **enega ali več** končnih mest izpusta;
- (5) „urbane padavinske vode“ pomeni **padavine** [...] iz aglomeracij, zbrane v kombiniranih ali ločenih kanalizacijah;
- (6) „prelivanje [...] **kanalizacije**“ pomeni odvajanje neprečiščenih komunalnih odpadnih voda v sprejemne vode iz kombiniranih kanalizacij [...];
- (7) „kanalizacijski sistem“ pomeni sistem kanalov, ki zbira in odvaja komunalne odpadne vode;
- (8) „kombinirana kanalizacija“ pomeni **edinstven** kanal, ki zbira in odvaja komunalne odpadne vode, **vključno z urbanimi padavinskimi vodami**;

(9) „ločena kanalizacija“ pomeni **sistem** kanalov, ki ločeno zbira in odvaja bodisi **urbane padavinske vode bodisi** [...]:

[...] **komunalne** odpadne vode, ki ne vključujejo **urbanih padavinskih voda**;

[...]

[...]

[...];

(10) „populacijski ekvivalent 1“ ali „(PE 1)“ pomeni [...] organsko, biološko razgradljivo obremenitev **po dnevu**, ki ima petdnevno biokemijsko potrebo po kisiku (BPK5) 60 g kisika na dan;

(10a) „primarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalnih odpadnih voda s fizikalnim in/ali kemijskim procesom, ki vključuje posedanje trdnih delcev, ali drugimi procesi, pri katerih se BPK5 vtočnih odpadnih voda pred izpustom zmanjša za vsaj 20 %, vsebnost neraztopljenih snovi surove odpadne vode pa se zmanjša za vsaj 50 %;

(11) „sekundarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalnih odpadnih voda s procesom, ki večinoma vključuje biološko čiščenje s sekundarnim posedanjem, ali s kakšnim drugim procesom, pri katerem se zmanjša vsebnost biološko razgradljivih organskih snovi v komunalnih odpadnih vodah;

(12) „terciarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalnih odpadnih voda s procesom [...], pri katerem se **zmanjša** vsebnost dušika in/ali fosforja v [...] komunalnih odpadnih vodah;

(13) „kvartarno čiščenje“ pomeni čiščenje komunalnih odpadnih voda s procesom, pri katerem se [...] **zmanjša** vsebnost širokega spektra mikroonesnaževal v [...] komunalnih odpadnih vodah;

- (14) „blato“ pomeni [...] **organske ali neorganske ostanke**, ki so posledica čiščenja komunalnih odpadnih voda v **komunalni čistilni napravi (razen peska, masti, drugih odpadkov ter vseh drugih ostankov pri presejanju in ostankov iz faze predhodne obdelave)**;
- (15) „eutrofikacija“ pomeni obogatitev vode s hranili, posebno spojinami dušika in/ali fosforja, kar povzroči pospešeno rast alg in višjih rastlinskih vrst, posledica česar je neželena motnja ravnotežja organizmov, prisotnih v vodi, ter kakovosti zadevne vode;
- (16) „mikroonesnaževalo“ pomeni snov, vključno z njenimi razgradnimi produkti, ki je [...] **prisotna v vodnem okolju, komunalnih odpadnih vodah in/ali blatu** [...] in ki se lahko **tudi v nizkih koncentracijah** šteje za nevarno za zdravje ljudi ali okolje na podlagi katerega koli **relevantnega** merila iz dela 3 in dela 4 Priloge I k Uredbi (ES) št. **1272/2008**³⁷;
- (17) „razmerje redčenja“ pomeni razmerje med [...] **povprečjem** letnega pretoka sprejemnih voda na mestu izpusta **za zadnjih pet let** in **povprečjem** letne količine komunalnih odpadnih voda, izpuščene v **površinske vode, za zadnjih pet let**; [...]
- (18) „proizvajalec“ pomeni vsakega proizvajalca, uvoznika ali distributerja, ki poklicno daje izdelke na trg države članice, med drugim s pogodbami, sklenjenimi na daljavo, kot so opredeljene v členu 2(7) Direktive 2011/83/EU;
- (19) „organizacija za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev“ pomeni **nacionalno priznano** organizacijo, [...] ustanovljeno z namenom, da se **proizvajalcem omogoči** izpolnjevanje njihovih obveznosti iz členov 9 in 10;

³⁷ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

- (20) „sanitarna oskrba“ pomeni objekte in storitve za varno **ravnanje, med drugim s** človeškim urinom, fekalijami in menstrualno krvjo **ter** njihovo odstranjevanje;
- (21) „antimikrobična odpornost“ pomeni sposobnost mikroorganizmov za preživetje ali rast v prisotnosti antimikrobičnega sredstva v koncentraciji, ki je običajno dovolj visoka, da lahko zavre rast ali uniči mikroorganizme iste vrste;
- (22) „zadevna javnost“ pomeni javnost, na katero vpliva ali bo verjetno vplivalo [...] **sprejetje odločitve** za izvajanje obveznosti, določenih v **členu 6, 7 ali 8** te direktive, ali ki ima za sprejetje interes; **za namene te opredelitve se šteje, da imajo interes** [...] nevladne organizacije, ki se zavzemajo za varovanje zdravja ljudi ali okolja **in izpolnjujejo zahteve iz nacionalnega prava**;
- (23) [...] „mediji za biološke filtre“ pomeni [...] podporo, **običajno plastično**, ki se uporablja za razvoj bakterij, potrebnih za čiščenje komunalnih odpadnih voda;
- (24) „dajanje na trg“ pomeni prvo omogočanje dostopnosti izdelka na trgu države članice;
- (25) „obremenitev“ pomeni **količino organske biorazgradljive snovi, merjeno kot BPK5, v komunalnih odpadnih vodah, izraženo v PE, ali katero koli onesnaževalo ali hranilo, izraženo v masni enoti na čas**;
- (26) „individualni sistem“ pomeni sanitarni objekt, ki zbira, skladišči, čisti in/ali odstranjuje gospodinske odpadne vode iz stavb ali delov stavb, ki niso priključeni na kanalizacijski sistem za komunalne odpadne vode.

Člen 3

Kanalizacijski sistemi in izračun obremenitve, izražene v PE

1. Države članice zagotovijo, da vse aglomeracije [...] s PE 2 000 in več izpolnjujejo naslednji zahtevi:

(a) imajo vzpostavljene kanalizacijske sisteme;

(b) vsi njihovi viri gospodinjskih odpadnih voda so priključeni na kanalizacijski sistem.

2. Države članice **do 31. decembra 2035** [...] zagotovijo, da [...] aglomeracije s PE med [...] **1 250** in 2 000 izpolnjujejo [...] zahtevi **iz odstavka 1.**[...]

[...]

[...]

Države članice lahko odstopajo od tega roka, če so izpolnjeni pogoji iz člena 23(5).

3. **Obremenitev aglomeracije, izražena s PE, se izračuna na podlagi najvišje povprečne tedenske obremenitve, nastale v navedeni aglomeraciji med letom, pri čemer se ne upoštevajo neobičajne okoliščine, kot je na primer velika količina padavin. Izračun obremenitve, izražene v PE, ki jo je treba očistiti v komunalnih čistilnih napravah, prav tako temelji na največji povprečni tedenski obremenitvi.**

4 [...]. Kanalizacijski sistemi izpolnjujejo zahteve iz dela A Priloge I.

Člen 4

Individualni sistemi

1. [...] **Države članice lahko odstopajo** od člena 3, [...] **če vzpostavitev kanalizacijskega sistema ali priključitev nanj ni upravičena bodisi zato, ker ne bi bilo koristi za okolje ali zdravje, ker to ni tehnično izvedljivo ali ker bi bili stroški previsoki.**

Države članice v **primeru odstopanja od člena 3** zagotovijo, da se v **aglomeracijah s PE 1 250 in več ali delih teh aglomeracij** uporabljajo individualni sistemi za **zbiranje, skladiščenje in, če je ustrezno, čiščenje** komunalnih odpadnih voda (v nadaljnjem besedilu: individualni sistemi).

2. Države članice zagotovijo, da so individualni sistemi zasnovani, upravljani in vzdrževani tako, da je [...] **dosežena enaka raven varstva okolja** [...] kot pri sekundarnem in terciarnem čiščenju iz členov 6 in 7.
3. Države članice zagotovijo, da so **individualni sistemi, ki se uporabljajo v aglomeracijah s PE 1 250 in več** [...], vpisani v [...] **nacionalni, regionalni ali lokalni register** in da ustrezeni organ **ali drugo telo, pooblaščno na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, s pristopom na podlagi dejavnikov tveganja** izvaja redne inšpekcijske preglede teh sistemov **ali jih na druge načine redno preverja in nadzira.**

[...] 4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje [...] **izvedbenih aktov** [...] **za zagotovitev enotne uporabe te direktive z določitvijo minimalnih zahtev** [...] **glede:**

- (a) zasnove, delovanja in vzdrževanja individualnih sistemov **iz odstavkov 1 in 2** ter
- (b) [...] rednih inšpekcijskih pregledov iz odstavka [...] **3 s pristopom na podlagi dejavnikov tveganja** [...].

Ti izvedbeni akti se sprejmejo do [UP: vstaviti datum = 24 mesecev po začetku veljavnosti te direktive] v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

[...] **5.** Države članice, ki **na nacionalni ravni** uporabljajo individualne sisteme za **zbiranje in/ali** čiščenje več kot 2 % obremenitve s komunalnimi odpadnimi vodami iz aglomeracij s PE 2 000 in več, Komisiji predložijo [...] utemeljitev uporabe individualnih sistemov v vsaki aglomeraciji. V tej utemeljitvi:

- (a) je dokazano, da so izpolnjeni pogoji za uporabo individualnih sistemov iz odstavka 1;
- (b) so opisani ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkoma 2 **in 3**;
- (c) je dokazana skladnost z minimalnimi zahtevami iz odstavka [...] **4**, kadar Komisija izvaja [...] **izvedbeno** pooblastilo v skladu z navedenim odstavkom.

[...] **6.** Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi oblike zapisa za predložitev informacij iz odstavka [...] **5**. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2). **Komisija zagotovi obliko zapisa do [UP: vstaviti datum = 24 mesecev po začetku veljavnosti te direktive].**

Člen 5

Celoviti načrti ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami

1. Države članice do 31. decembra [...] **2035** zagotovijo, da se za **zbirna območja** aglomeracij s PE 100 000 in več pripravi celovit načrt ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami.
2. Države članice do 31. decembra [...] **2030** pripravijo seznam aglomeracij s PE med 10 000 in 100 000, v katerih je glede na pretekle podatke, **modeliranje** in najspodobnejše podnebne projekcije **ter glede na obremenitve in oceno učinkov, izvedeno na podlagi načrta upravljanja povodja**, izpolnjen eden ali več od naslednjih pogojev:
 - (a) prelivanje [...] **kanalizacije** [...] predstavlja tveganje za okolje ali zdravje ljudi;
 - (b) prelivanje [...] **kanalizacije** predstavlja več kot [...] **3 %** letne zbrane obremenitve s komunalnimi odpadnimi vodami **za parametre iz tabele 1 in, če je ustrezno, tabele 2 Priloge I**, izračunane v toku ob suhem vremenu [...];
 - (c) prelivanje [...] **kanalizacije** preprečuje izpolnitev katere koli od naslednjih zahtev oziroma ciljev:
 - (i) zahtev, določenih v členu 5 Direktive (EU) 2020/2184;
 - (ii) zahtev iz člena 5(3) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES³⁸;

³⁸ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L 64, 4.3.2006, str. 37).

- (iii) zahtev iz člena 3 Direktive 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁹;
- (iv) okoljskih ciljev iz člena 4 Direktive 2000/60/ES;
- (v) zahtev, določenih v členu 3 Direktive 2006/118/EC⁴⁰;

(d) opredeljena so bila ustrezna mesta v ločenih kanalizacijah, na katerih se pričakuje taka onesnaženost urbanih padavinskih voda, da je mogoče njihov izpust v sprejemne vode šteti za tveganje za okolje ali zdravje ljudi ali da onemogoča izpolnjevanje ciljev oziroma zahtev iz katere koli od direktiv, navedenih v odstavku (c).

Države članice pregledajo seznam iz prvega pododstavka vsakih [...] šest let po njegovi pripravi in ga po potrebi posodobijo.

3. Države članice do 31. decembra [...] **2040** zagotovijo, da se za **zbirna območja** aglomeracij iz odstavka 2 pripravi celovit načrt ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami.
4. Celoviti načrti ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami se na zahtevo dajo na voljo Komisiji.
5. Celoviti načrti ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami vključujejo vsaj elemente iz Priloge V.

³⁹ Direktiva 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 348, 24.12.2008, str. 84).

⁴⁰ Direktiva 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov **za zagotovitev enotne uporabe tega člena z določitvijo:**
- (a) [...] metodologij za opredelitev ukrepov iz točke 3 Priloge V;
 - (b) [...] metodologij za določitev alternativnih kazalnikov za preverjanje, ali je dosežen okvirni cilj zmanjšanja onesnaževanja iz točke 2(a) Priloge V;
 - (c) [...] oblike zapisa, v kateri morajo biti celoviti načrti ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami na voljo Komisiji, kadar se to zahteva v skladu z odstavkom 4.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo **do [UP: vstaviti datum = 24 mesecev po začetku veljavnosti te direktive]** v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

7. Države članice zagotovijo, da se celoviti načrti ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami pregledajo **vsaj** vsakih [...] **šest** let po njihovi pripravi in po potrebi posodobijo. **Po posodobitvi seznama iz odstavka 2 zagotovijo, da se celoviti načrti ravnanja za aglomeracije pripravijo v šestih letih po njihovi vključitvi na navedeni seznam.**

Člen 6

Sekundarno čiščenje

1. [...] Države članice zagotovijo, da **izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki oskrbujejo aglomeracije s PE 2 000 in več**, pred izpustom v sprejemne vode [...] **izpolnjujejo ustrezne zahteve za sekundarno čiščenje [...] iz tabele B in tabele 1 Priloge I v skladu z metodami za spremljanje in ocenjevanje rezultatov, določenimi v delu D Priloge I.**

Za aglomeracije s PE med 2 000 in 10 000, ki odvajajo v obalno [...] morje, kot je opredeljeno v Direktivi 2000/60/ES, in ki [UP: vstaviti datum = datum začetka veljavnosti te direktive] uporabljajo ustrezen postopek čiščenja v skladu s členom 7 Direktive Sveta 91/271/EGS, se do 31. decembra [...] 2035 obveznost iz prvega odstavka ne uporablja.

Za aglomeracije, ki [UP: vstaviti datum = datum začetka veljavnosti te direktive] odvajajo na manj občutljiva območja iz člena 6(1) Direktive Sveta 91/271/EGS, se obveznost iz prvega odstavka začne uporabljati [UP: vstaviti datum = zadnji dan dvanajstega leta po začetku veljavnosti te direktive].

2. [...] Države članice zagotovijo, da **izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki oskrbujejo aglomeracije s PE med 1 250 in 2 000, do 31. decembra 2035** [...] pred izpustom v sprejemne vode [...] **izpolnjujejo ustrezne zahteve za sekundarno čiščenje [...] iz tabele B in tabele 1 Priloge I v skladu z metodami za spremljanje in ocenjevanje rezultatov, določenimi v delu D Priloge I [...].**

Države članice lahko odstopajo od tega roka, če so izpolnjeni pogoji iz člena 23(5).

3. [...] **Za izpuste komunalnih odpadnih voda v vode, ki se nahajajo v visokogorskih področjih (nad 1 500 m nadmorske višine), kjer je zaradi nizkih temperatur težko izvajati učinkovito biološko čiščenje, ali izpuste v globokomorske vode iz aglomeracij s PE manj kot 150 000 v manj poseljenih najbolj oddaljenih regijah, kjer je zaradi topografije in geografije ozemlja težko izvajati učinkovito biološko čiščenje, se lahko do [UP: vstaviti datum = zadnji dan dvajsetega leta po začetku veljavnosti Direktive] uporabi čiščenje, ki je manj strogo od tistega, ki je določeno v odstavku 1, pod pogojem da natančne študije pokažejo, da taki izpusti ne vplivajo škodljivo na okolje in zdravje ljudi ter ne preprečujejo, da bi sprejemne vode izpolnjevale ustrezne cilje kakovosti in ustrezne določbe druge zadevne zakonodaje Unije.**

[...]

Člen 7

Terciarno čiščenje

1. Države članice do 31. decembra [...] **2035** zagotovijo, da izpusti iz 50 % komunalnih čistilnih naprav za čiščenje obremenitve v višini PE [...] **150 000** in več, ki [UP: vstaviti datum = datum začetka veljavnosti te direktive] ne uporabljajo terciarnega čiščenja, **pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za [...]** terciarno čiščenje v skladu z **delom B in tabelo 2 Priloge I.** [...]

Države članice do 31. decembra [...] **2040** zagotovijo, da vse komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini PE [...] **150 000** in več [...] **pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za terciarno čiščenje v skladu z delom B in tabelo 2 Priloge I.** [...]

2. Države članice do 31. decembra [...] **2027** pripravijo seznam območij na svojem ozemlju, ki so občutljiva za eutrofikacijo, in ga posodablajo vsakih [...] **šest** let, začeniši z 31. decembrom [...] **2033**.

Seznam iz prvega pododstavka vključuje območja, opredeljena v Prilogi II.

Zahteva iz prvega pododstavka se ne uporablja, kadar država članica izvaja terciarno čiščenje v skladu z **delom B in tabelo 2 Priloge I** [...] na svojem celotnem ozemlju.

3. [...] [...] **Države članice zagotovijo, da izpusti iz aglomeracij s PE 10 000 in več pred izpustom na območja s seznama iz odstavka 2 izpolnjujejo ustrezne zahteve za terciarno čiščenje iz dela B in tabele 2 Priloge I, in sicer do:**

- (a) **31. decembra 2033 za 20 % teh aglomeracij;**
- (b) **31. decembra 2039 za 60 % teh aglomeracij;**
- (c) **31. decembra 2045 za vse aglomeracije.**

Države članice lahko odstopajo od rokov iz člena 7(3), če so izpolnjeni pogoji iz člena 23(5). Komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini PE 150 000 in več pa še naprej izpolnjujejo roke iz člena 7(1).

- 3a. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav iz odstavkov 1 in 3 izpolnjujejo ustrezne zahteve iz dela B in tabele 2 Priloge I v skladu z metodami za spremljanje in ocenjevanje rezultatov, določenimi v delu D Priloge I.
- 3b. Za komunalne čistilne naprave, ki so v gradnji ali v postopku večje prenove terciarnega čiščenja ali pa so začele obratovati po 31. decembru 2020 in pred datumom začetka veljavnosti te direktive, se začnejo zahteve iz člena 7 te direktive uporabljati najpozneje pet let po rokih, določenih v odstavkih 1 in 3.
4. [...]

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 27 za spremembo **metod za spremljanje in ocenjevanje rezultatov iz dela**[...] D Priloge I [...], da se prilagodijo [...] tehničnemu in znanstvenemu napredku.

5. Države članice se lahko z odstopanjem od odstavka [...] 3 [...] odločijo, da za posamezno komunalno čistilno napravo, ki se nahaja na območju s seznama iz odstavka 2, ne veljajo zahteve iz odstavka [...] 3 [...], če se lahko dokaže, da minimalni odstotek zmanjšanja celotne obremenitve s komunalnimi odpadnimi vodami, ki vstopajo v vse komunalne čistilne naprave na tem območju, znaša:
- (a) najmanj 75 % za skupni fosfor in najmanj 75 % za skupni dušik od datuma začetka veljavnosti te direktive;**
- ([...] **b)** 82,5 % za skupni fosfor in 80 % za skupni dušik do 31. decembra [...] **2039;**
- ([...] **c)** [...] **87,5 %** za skupni fosfor in [...] **82,5 %** za skupni dušik do 31. decembra [...] **2045.**
6. Za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav s PE 10 000 in več v prispevno območje na območju s seznama iz odstavka 2, ki je občutljivo za eutrofikacijo, se uporabljata tudi odstavka 3[...] in 5.
7. Države članice zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki se nahajajo na območju s seznama iz odstavka 2, po eni od rednih posodobitev seznama, ki se zahtevajo v navedenem odstavku, v sedmih letih od vključitve na navedeni seznam izpolnjujejo zahteve, določene v odstavku [...] 3 [...].

Člen 8

Kvartarno čiščenje

1. Države članice [...] zagotovijo, da izpusti iz [...] komunalnih čistilnih naprav za čiščenje obremenitve v višini PE [...] **200 000** in več **pred izpustom v sprejemne vode izpolnjujejo ustrezne zahteve za kvartarno čiščenje komunalnih odpadnih voda [...] iz dela B in tabele 3 Priloge I v skladu z metodami za spremljanje in ocenjevanje rezultatov, določenimi v delu D Priloge I, in sicer do:**
 - (a) **31. decembra 2035 za izpuste iz 20 % teh komunalnih čistilnih naprav;**
 - (b) **31. decembra [...] 2040 za izpuste iz 60 % teh komunalnih čistilnih naprav;**
 - (c) **31. decembra 2045 za vse izpuste iz teh komunalnih čistilnih naprav.**
2. Države članice do 31. decembra 2030 pripravijo seznam območij na svojem ozemlju, kjer koncentracija ali kopičenje mikroonesnaževal **iz komunalnih čistilnih naprav** predstavlja tveganje za zdravje ljudi ali okolje. Ta seznam pregledajo **leta 2033 in nato [...] vsakih šest [...] let** ter ga po potrebi posodobijo.

Seznam iz prvega pododstavka **temelji na oceni tveganj za zdravje ljudi ali okolje, ki jih predstavljajo izpusti mikroonesnaževal iz komunalnih odpadnih voda na [...]** naslednja območja [...]:

- (a) vodna telesa, ki se uporabljajo za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2020/2184;
- (b) kopalne vode, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2006/7/ES;
- (c) jezera, kot so opredeljena v členu 2, točka 5, Direktive 2000/60/ES;
- (d) reke, kot so opredeljene v členu 2, točka 4, Direktive 2000/60/ES, ali druge vodne tokove, pri katerih je razmerje redčenja manjše od 10;
- (e) območja, na katerih se izvajajo dejavnosti akvakulture, kot je opredeljena v členu 4, točka 25, Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹;
- (f) območja, kjer je potrebno dodatno čiščenje, da se izpolnijo zahteve direktiv 2000/60/ES, **2006/118/ES** in 2008/105/ES;
- (g) **obalno morje, kot je opredeljeno v členu 2, točka 7, Direktive 2000/60/ES;**
- (h) **somornice, kot so opredeljene v členu 2, točka 6, Direktive 2000/60/ES;**
- (i) **morske vode, kot so opredeljene v členu 3, točka 1, Direktive 2008/56/ES.**

Ocena tveganj iz drugega pododstavka se na zahtevo sporoči Komisiji.

⁴¹ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi oblike zapisa ocene tveganj iz odstavka 2, drugi pododstavek, in metode, ki se uporablja za to oceno tveganj. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).
4. Države članice [...] zagotovijo, da [...] aglomeracije s PE [...] 10 000 in več pred izpustom na območja s seznama iz odstavka 2 **izpolnjujejo zahteve za kvartarno čiščenje [...] iz dela B in tabele 3 Priloge I v skladu z metodami za spremljanje in ocenjevanje rezultatov, določenimi v delu D Priloge I [...], in sicer do:**
- (a) **31. decembra 2035 za 20 % teh aglomeracij;**
 - (b) **31. decembra 2040 za 60 % teh aglomeracij;**
 - (c) **31. decembra 2045 za vse aglomeracije.**

[...]

[...]

5. **Države članice zagotovijo, da izpusti iz komunalnih čistilnih naprav, ki se nahajajo na območju s seznama iz odstavka 2, po eni od rednih posodobitev seznama, ki se zahtevajo v navedenem odstavku, v sedmih letih od vključitve na navedeni seznam, vendar najpozneje v rokih iz odstavka 4, izpolnjujejo zahteve, določene v odstavku 4, delu B in tabeli 3 Priloge I.**

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 27 za spremembo **metod za spremljanje in ocenjevanje rezultatov iz dela**[...] D Priloge I[...], da se prilagodijo tehničnemu in znanstvenemu napredku.

6. [...] Komisija [...] **lahko** [...] sprejme izvedbene akte, s katerimi določi metode za spremljanje in vzorčenje, ki jih države članice uporabljajo za določitev prisotnosti in količin kazalnikov iz tabele 3 [...] Priloge I v komunalnih odpadnih vodah. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 9

Razširjena odgovornost proizvajalca

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da za proizvajalce, ki dajejo na trg katerega koli od izdelkov iz Priloge III, **do [UP: vstaviti datum = zadnji dan tretjega leta po datumu začetka veljavnosti te direktive]** velja razširjena odgovornost proizvajalca.

S temi ukrepi se zagotovi, da ti proizvajalci krijejo:

- (a) celotne stroške izpolnjevanja zahtev iz člena 8, vključno s stroški kvartarnega čiščenja komunalnih odpadnih voda zaradi odstranjevanja mikroonesnaževal, ki so prisotna kot posledica izdelkov, ki jih dajejo na trg, in njihovih ostankov, in stroški spremljanja mikroonesnaževal iz člena 21(1), točka (a), ter
- (b) stroške zbiranja in preverjanja podatkov o izdelkih, danih na trg, ter
- (c) druge stroške, ki nastanejo pri izpolnjevanju njihove razširjene odgovornosti.

2. Države članice proizvajalce razbremenijo njihove razširjene odgovornosti iz odstavka 1, kadar lahko slednji dokažejo kar koli od naslednjega:
- (a) količina [...] **snovi, ki jih vsebujejo izdelki**, ki jih dajo na trg **Unije**, je manjša od [...] **1 tone** [...] na leto;
 - (b) izdelki, ki jih dajejo na trg, ob koncu življenjske dobe ne povzročajo nastanka mikroonesnaževal v odpadnih vodah.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov za določitev podrobnih meril za enotno uporabo pogoja, določenega v odstavku 2, točka (b), za posebne kategorije izdelkov **in njihovo nevarnost**. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2) **najpozneje [UP: vstaviti datum = zadnji dan drugega leta po datumu začetka veljavnosti te direktive]**.
4. Države članice zagotovijo, da proizvajalci iz odstavka 1 svojo razširjeno odgovornost izpolnjujejo kolektivno [...].

Države članice zagotovijo, da:

- (a) proizvajalci iz odstavka 1 organizacijam za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev enkrat na leto predložijo naslednje:
 - (i) letne količine izdelkov iz Priloge III, ki jih dajejo na trg pri opravljanju svoje poklicne dejavnosti;
 - (ii) informacije o nevarnosti izdelkov iz točke (i) v odpadnih vodah ob koncu njihove življenjske dobe;
 - (iii) po potrebi seznam izdelkov, za katere proizvajalcem v skladu z odstavkom 2 ni treba izpolnjevati razširjene odgovornosti;

- (b) morajo proizvajalci iz odstavka 1 prispevati finančna sredstva za organizacije za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, s katerimi pokrijejo stroške svoje razširjene odgovornosti;
- (c) se prispevek vsakega proizvajalca iz točke (b) določi na podlagi količin in nevarnosti **snovi, ki jih vsebujejo** izdelki, dani na trg, v odpadnih vodah;
- (d) se v organizacijah za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev izvajajo letne neodvisne revizije njihovega finančnega poslovanja, vključno z njihovimi zmožnostmi kritja stroškov iz odstavka 1[...], kakovosti in ustreznosti informacij, zbranih v skladu s točko (a), ter ustreznosti prispevkov, zbranih v skladu s točko (b).

5. Države članice zagotovijo, da:

- (a) so vloge in odgovornosti vseh zadevnih udeleženih akterjev, vključno s proizvajalci iz odstavka 1, organizacijami za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, zasebnimi ali javnimi upravljavci komunalnih čistilnih naprav in lokalnimi pristojnimi organi, jasno opredeljene;
- (b) so cilji ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami določeni, da se izpolnijo zahteve in roki iz člena 8(1), (4) in (5) ter vsi drugi kvantitativni ali kvalitativni cilji, ki se štejejo za pomembne za izvajanje razširjene odgovornosti proizvajalca;
- (c) je vzpostavljen sistem poročanja za zbiranje podatkov o izdelkih iz odstavka 1, ki so jih proizvajalci dali na trg države članice, in podatkov o kvartarnem čiščenju odpadnih voda ter drugih podatkov, pomembnih za namene točke (b) **tega odstavka**.

Člen 10

Minimalne zahteve za organizacije za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da za vsako organizacijo za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, ustanovljeno v skladu s členom 9(4), velja naslednje:
 - (a) ima jasno opredeljeno geografsko pokritost v skladu z zahtevami iz člena 8;
 - (b) ima potrebna finančna in organizacijska sredstva za izpolnjevanje obveznosti razširjene odgovornosti proizvajalca, **vključno s finančnimi jamstvi za zagotovitev neprekinjenega kvartarnega čiščenja komunalne odpadne vode v skladu s členom 8 te direktive v vseh okoliščinah**;
 - (c) javno objavlja informacije o:
 - (i) svojih lastnikih in članih;
 - (ii) finančnih prispevkih, ki jih plačajo proizvajalci;
 - (iii) svojih vsakoletnih dejavnostih, vključno z jasnimi informacijami o tem, kako se porabljajo njena finančna sredstva.

Zagotavljanje informacij javnosti v skladu s tem členom ne posega v varovanje zaupnosti poslovno občutljivih informacij v skladu z ustreznim pravom Unije in nacionalnim pravom.

Države članice zagotovijo, da taki ukrepi vključujejo nacionalni postopek priznavanja organizacij za izpolnjevanje odgovornosti proizvajalcev, ki potrjujejo njihovo izpolnjevanje zahtev iz tega odstavka pred njihovo dejansko ustanovitvijo in delovanjem.

2. Države članice vzpostavijo ustrezen okvir spremljanja in izvrševanja, s katerim zagotovijo, da organizacije za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev opravljajo svoje naloge, da se finančna sredstva organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev ustrezno porabijo in da vsi akterji z razširjeno odgovornostjo proizvajalca pristojnim organom in na zahtevo organizacijam za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev sporočajo zanesljive podatke.
3. Kadar je na ozemlju države članice dejavnih več organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, zadevna država članica imenuje vsaj en organ, neodvisen od zasebnih interesov, za nadzor izvajanja ali za to pooblasti javni organ.
4. Država članica zagotovi, da proizvajalci s sedežem na ozemlju druge države članice, ki dajejo izdelke na trg:
 - (a) imenujejo pravno ali fizično osebo s sedežem na njenem ozemlju za pooblaščenega zastopnika za namene izpolnjevanja razširjene odgovornosti proizvajalca na njenem ozemlju ali
 - (b) sprejmejo ukrepe, ki so enakovredni tistim iz točke (a).
5. Države članice zagotovijo redni dialog med ustreznimi deležniki, udeleženi pri izvajanju razširjene odgovornosti proizvajalca, vključno s proizvajalci in distributerji, organizacijami za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev, zasebnimi ali javnimi upravljavci komunalnih čistilnih naprav, lokalnimi organi in organizacijami civilne družbe.
6. **Komisija do datuma začetka veljavnosti te direktive zagotovi organizacijo izmenjave informacij, izkušenj in najboljših praks med državami članicami glede izvajanja členov 9 in 10 ter zlasti glede:**
 - (a) **ukrepov za nadzor nad ustanavljanjem, priznavanjem in delovanjem organizacij za izpolnjevanje obveznosti proizvajalcev;**
 - (b) **ukrepov za nadzor proizvajalcev glede izpolnjevanja njihovih obveznosti, opredeljenih v tej direktivi;**

- (c) učinkovitega izvajanja
 - (i) kritja celotnih stroškov iz člena 9(1) ter
 - (ii) nadzora nad metodami, ki jih za izračun prispevkov proizvajalcev uporablja organizacija za izpolnjevanje razširjene obveznosti proizvajalcev iz točke (c) člena 9(4);
- (d) oprostitev, zagotovljenih v skladu s členom 9;
- (e) vseh drugih vprašanj v zvezi z učinkovitim izvajanjem členov 9 in 10.

Komisija objavi rezultate izmenjave informacij, izkušenj in najboljših praks o teh in drugih pomembnih vidikih ter po potrebi državam članicam izda priporočila in/ali smernice.

Komisija na podlagi informacij, ki jih zagotovijo države članice, pripravi in redno posodablja seznam zahtevkov za oprostitve, ki jih državam članicam podelijo proizvajalci na podlagi člena 9(2). Ta seznam se na zahtevo da na voljo pristojnim nacionalnim organom držav članic.

Člen 11

Energijska nevtralnost [...]

1. Države članice zagotovijo, da se energetske preglede, **kot so opredeljeni v členu 2, točka (32), Direktive (EU) 2023/1791, delujočih** komunalnih čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov opravijo vsaka štiri leta. Ti pregledi [...] vključujejo opredelitev potenciala za stroškovno učinkovite **ukrepe za zmanjšanje** uporabe **energije ter [...] povečanje** uporabe in proizvodnje energije iz obnovljivih virov, s posebnim poudarkom na opredelitvi in izkoriščanju potenciala za proizvodnjo bioplina ob hkratnem zmanjšanju emisij [...] **toplogrednih plinov**. Prvi pregledi se izvedejo:
 - (a) do 31. decembra [...] **2030** za komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini PE 100 000 in več ter kanalizacijske sisteme, priključene nanje;
 - (b) do 31. decembra [...] **2035** za komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini med PE 10 000 in 100 000 ter kanalizacijske sisteme, priključene nanje.
2. Države članice zagotovijo, da **komunalne čistilne naprave za čiščenje obremenitve v višini PE 10 000 ali več proizvedejo** [...] energijo iz obnovljivih virov, kot je opredeljena v členu 2(1) Direktive (EU) 2018/2001, [...] **zlasti na podlagi rezultatov revizij iz odstavka 1.**

To energijo proizvajajo obrati upravljavcev komunalnih čistilnih naprav na kraju samem ali drugje. Največ 30 % energije se lahko nabavi iz zunanjih virov.

Države članice zagotovijo, da je skupna letna energija iz obnovljivih virov, proizvedena v komunalnih čistilnih napravah, ali energija, nabavljena na podlagi drugega pododstavka, na nacionalni ravni enakovredna vsaj:

- (a) [...] **20 %** skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra 2030;
- (aa) 40 % skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra 2035;**
- (b) [...] **60 %** skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra [...] **2040;**
- (c) 100 % skupne letne porabe energije v takih napravah do 31. decembra [...] **2045.**

3. Komisija lahko sprejme izvedbeni akt za določitev metod za oceno, ali so bili cilji iz odstavka 2 doseženi. Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 12

Čezmejno sodelovanje

1. Če na vode na območju jurisdikcije ene države članice škodljivo vplivajo izpusti komunalnih odpadnih voda iz druge države članice ali tretje države, država članica, katere vode so prizadete, obvesti drugo državo članico ali tretjo državo in Komisijo o ustreznih dejstvih.

Do takega obveščanja pride takoj v primeru naključnega onesnaževanja, ki lahko pomembno vpliva na vodna telesa v spodnjem delu povodja.

Udeležene države članice med seboj sodelujejo, da opredelijo zadevne izpuste in ukrepe, ki jih je treba sprejeti pri viru, da bi zaščitili prizadete vode in zagotovili skladnost s to direktivo.

2. Udeležene države članice o vsakem sodelovanju iz odstavka 1 obvestijo Komisijo. Ta je na zahtevo udeleženih držav članic vključena v tako sodelovanje.

Člen 13

Lokalne podnebne razmere

Države članice zagotovijo, da so komunalne čistilne naprave, zgrajene za izpolnitev zahtev iz členov 6, 7, in 8, načrtovane, zgrajene, upravljane in vzdrževane tako, da je zagotovljena zadostna učinkovitost delovanja ob vseh običajnih lokalnih podnebnih razmerah. Pri načrtovanju naprav je potrebno upoštevati sezonsko spreminjanje obremenitve .

Člen 14

Izpusti negospodinskih odpadnih voda

1. Države članice zagotovijo, da so izpusti negospodinskih odpadnih voda v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave urejeni s predhodnimi **predpisi in/ali** posebnimi dovoljenji pristojnega organa **ali ustreznega telesa**.

S temi predhodnimi predpisi in/ali posebnimi dovoljenji se zagotovi izpolnjevanje zahtev glede kakovosti vode iz druge zakonodaje Unije ter, kadar je ustrezno, spremljanje kakovosti in količine ustreznih izpustov negospodinskih odpadnih voda.

Kadar so določeni predhodni predpisi in/ali posebna dovoljenja za izpuste v kanalizacijske sisteme in čistilne naprave, države članice zagotovijo, da:

- (a) pristojni organ pred izdajo posebnih dovoljenj zaprosi za mnenje **in obvesti** upravljavce kanalizacijskih sistemov in komunalnih čistilnih naprav, v katere se odvajajo negospodinjske odpadne vode;
- (b) pristojni organ upravljavcem kanalizacijskih sistemov in komunalnih čistilnih naprav, v katere se odvajajo negospodinjske odpadne vode, na zahtevo omogoča vpogled v posebna dovoljenja, izdana na njihovih prispevnih območjih;
- (c) **se, kadar so predhodni predpisi za izpuste v kanalizacijske sisteme in komunalne čistilne naprave določeni, pred sprejetjem predhodnih predpisov opravi posvetovanje z upravljavci kanalizacijskih sistemov in komunalnih čistilnih naprav, v katere se odvajajo negospodinjske odpadne vode.**

2. Države članice **zagotovijo, da pristojni organi ali ustrezna telesa** sprejmejo primerne ukrepe, vključno s pregledom **predhodnih predpisov in/ali posebnih dovoljenj**, da opredelijo, preprečijo in čim bolj zmanjšajo vire onesnaževanja v negospodinjskih odpadnih vodah iz odstavka 1 **tega člena**, kadar pride do katerega koli od naslednjih primerov:

- (a) onesnaževala so bila ugotovljena na vtoku in iztoku komunalne čistilne naprave, ki se jo spremlja, kot je določeno v členu 21(3);
- (b) blato, ki nastane pri čiščenju komunalnih odpadnih voda, je treba uporabiti v skladu z Direktivo Sveta 86/278/EGS⁴²;

⁴² Direktiva Sveta 86/278/EGS z dne 12. junija 1986 o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu (UL L 181, 4.7.1986, str. 6).

- (c) očiščene komunalne odpadne vode je treba ponovno uporabiti v skladu z Uredbo (EU) 2020/741;
 - (d) sprejemna vodna telesa se uporabljajo za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2020/2184;
 - (e) onesnaženost negospodinskih odpadnih voda, ki se odvajajo v kanalizacijski sistem ali komunalno čistilno napravo, predstavlja tveganje za delovanje tega sistema ali naprave.
3. **Predhodni predpisi in** posebna dovoljenja iz odstavka 1 **tega člena** morajo izpolnjevati zahteve iz dela C Priloge I. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s postopkom iz člena 27 za spremembo dela C Priloge I, da se prilagodi tehničnemu in znanstvenemu napredku na področju varstva okolja.
4. Posebna dovoljenja iz odstavka 1 se ponovno pregledajo in po potrebi prilagodijo vsaj vsakih [...] **deset let**.

Predhodni predpisi iz odstavka 1 se redno pregledujejo in po potrebi prilagodijo.

Če se značilnosti negospodinskih odpadnih voda, komunalne čistilne naprave ali sprejemnega vodnega telesa bistveno spremenijo, se posebna dovoljenja ponovno pregledajo in prilagodijo tem spremembam.

Člen 15

Ponovna uporaba vode in izpusti komunalnih odpadnih voda

1. Države članice [...] **po potrebi** spodbujajo ponovno uporabo očiščenih odpadnih voda iz [...] komunalnih čistilnih naprav. Kadar se očiščene **komunalne** odpadne vode ponovno uporabijo za namakanje v kmetijstvu, morajo izpolnjevati zahteve iz Uredbe (EU) 2020/741.

Kadar se očiščene komunalne odpadne vode ponovno uporabijo za namakanje v kmetijstvu, lahko države članice za tisti delež očiščenih komunalnih odpadnih voda, ki je namenjen izključno ponovni uporabi za namakanje v kmetijstvu, odstopajo od zahtev glede terciarnega čiščenja iz tabele 2 Priloge I, če je mogoče dokazati vse sledeče:

- (a) vsebnost hranil v ponovno uporabljenem deležu ne presega potreb ciljnih posevkov ter
 - (b) ni tveganj za okolje, zlasti v zvezi z eutrofikacijo voda v istem prispevnem območju, in ni tveganj za zdravje ljudi, zlasti v zvezi s patogenimi organizmi, ter
 - (c) čistilna naprava ima dovolj zmogljivosti za čiščenje ali shranjevanje komunalnih odpadnih voda, da se prepreči izpust v sprejemne vode, ki ne izpolnjuje zahtev iz dela B in tabele 2 Priloge I, v skladu s kontrolnimi metodami iz dela D Priloge I.
2. Države članice zagotovijo, da so **vsaj vsi** izpusti iz komunalnih čistilnih naprav s **PE 1 250 in več** urejeni s **predhodnimi predpisi in/ali** posebnimi dovoljenji. S takimi **predpisi in/ali** dovoljenji se zagotovi izpolnjevanje zahtev iz dela B Priloge I.

3. **Predhodni predpisi in/ali** posebna dovoljenja iz odstavka 2 se ponovno pregledajo vsaj vsakih [...] **deset** let in po potrebi prilagodijo. **Določbe posebnih dovoljenj se posodobijo v primerih, ko se značilnosti vtočnih komunalnih odpadnih voda ali izpustov iz komunalne čistilne naprave ali sprejemnega vodnega telesa bistveno spremenijo, s čimer se zagotovi nadaljnje izpolnjevanje zahtev iz dela B Priloge I.**
4. **Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za prilagoditev svoje infrastrukture za zbiranje in čiščenje komunalnih odpadnih voda, da bi lahko obvladovale povečane obremenitve z gospodinjskimi odpadnimi vodami, vključno z gradnjo nove infrastrukture, kjer je to potrebno. Šteje se, da s tem izpolnijo okoljske cilje iz člena 4 Direktive 2000/60/ES, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:**
- (a) **čiščenje povečanih ali drugače neočiščenih obremenitev z gospodinjskimi odpadnimi vodami v skladu s to direktivo je urejeno s predhodno odobritvijo gradnje ali razširitve komunalne čistilne naprave;**
 - (b) **koristi komunalne čistilne naprave iz točke (a) zaradi tehnične neizvedljivosti ali nesorazmernih stroškov ni mogoče uresničiti na druge načine, tudi ne z upoštevanjem alternativnih mest izpustov iz komunalnih čistilnih naprav, ki bi prispevali k doseganju okoljskih ciljev iz člena 4 Direktive 2000/60/ES;**

- (c) sprejeti so vsi tehnično izvedljivi blažitveni ukrepi, da se čim bolj zmanjšajo negativni vplivi komunalnih čistilnih naprav na prizadeta vodna telesa, vključno, kadar se tako zahteva, s strožjimi zahtevami za čiščenje od tistih, ki so se uporabljale pred povečanjem obremenitev z gospodinjскими odpadnimi vodami, da bi izpolnili zahteve direktiv iz dela B, točka 6, Priloge I;
- (d) izvajajo se vsi tehnično izvedljivi blažitveni ukrepi, da se čim bolj zmanjša negativni vpliv drugih dejavnosti, ki povzročajo podobne obremenitve za ista vodna telesa.

Če je neuspešno preprečevanje poslabšanja ali nedoseganje ciljev iz člena 4 Direktive 2000/60/ES v površinskem vodnem telesu posledica odobritve iz točke (a), se te odobritve iz točke (a) posebej navedejo in zgoraj navedeni pogoji pojasnijo v načrtih upravljanja povodij, ki se zahtevajo na podlagi člena 13 Direktive 2000/60/ES.

Člen 16

Biološko razgradljive negospodinjске odpadne vode

1. Države članice določijo zahteve za izpust biološko razgradljivih negospodinjских odpadnih voda, ki ustrezajo naravi zadevne industrije in zagotavljajo vsaj enako raven varstva okolja kot zahteve iz dela B Priloge I.

2. Zahteve iz odstavka 1 **tega člena** se uporabljajo, če sta izpolnjena naslednja pogoja:
- (a) odpadne vode prihajajo iz naprav za čiščenje obremenitve v višini PE 4 000 in več, ki spadajo v industrijske sektorje iz Priloge IV, v katerih se ne izvaja nobena od dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴³;
 - (b) odpadne vode pred izpustom v sprejemne vode ne vstopijo v komunalno čistilno napravo (v nadaljnjem besedilu: neposredni izpust).

Člen 17

Nadzor komunalnih odpadnih voda

1. [...]

⁴³ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

1. Države članice [...] vzpostavijo nacionalni sistem za [...] sodelovanje in usklajevanje med pristojnimi organi za javno zdravje in pristojnimi organi za čiščenje komunalnih odpadnih voda, kar zadeva:
 - (a) opredelitev [...] **ustreznih** javnozdravstvenih parametrov [...], ki jih je treba spremljati [...] **vsaj na vtoku** komunalnih [...] **čistilnih naprav, med drugim na primer tistih z naslednjega seznama:**
 - (i) **virusa SARS-CoV-2 in njegovih različic,**
 - (ii) **poliovirusa,**
 - (iii) **virusa gripe,**
 - (iv) **novih patogenov,**
 - (v) **vseh drugih javnozdravstvenih parametrov, za katere pristojni organi držav članic menijo, da jih je treba spremljati;**
 - (b) določitev lokacije in pogostosti vzorčenja in analize komunalnih odpadnih voda za vsak javnozdravstveni parameter, opredeljen v skladu [...] **s točko (a), [...] ob upoštevanju** razpoložljivih zdravstvenih podatkov in potreb v smislu javnozdravstvenih podatkov ter, kjer je ustrezno, lokalnih epidemioloških razmer;
 - (c) organizacijo ustreznega in pravočasnega sporočanja rezultatov spremljanja pristojnim organom za javno zdravje in platformam Unije, če so take platforme na voljo, **ter v skladu z veljavnim pravom o varstvu osebnih podatkov.**

[...] 2. Kadar pristojni organ za javno zdravje v državi članici razglasi izredne razmere v javnem zdravju [...], se [...] **ustrezni javnozdravstveni parametri** spremljajo v komunalnih odpadnih vodah pri [...] **reprezentativnem vzorcu** nacionalnega prebivalstva, **kolikor so zadevni zdravstveni parametri prisotni v komunalnih odpadnih vodah**. [...] To spremljanje se nadaljuje, dokler [...] pristojni organ ne razglasi konca izrednih razmer v javnem zdravju [...], **ali dlje, če je to po mnenju istega pristojnega organa koristno za druge namene**.

Pristojni organ pri ugotavljanju, ali gre za izredne razmere v javnem zdravju, upošteva [...] **odločitve Komisije, sprejete na podlagi člena 23(1) Uredbe (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta**⁴⁴, ocene Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni[...] **ter** odločitve Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), sprejete v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom [...]⁴⁵.

[...] 3. Države članice za aglomeracije s PE 100 000 in več do [...] **[UP: vstaviti datum = zadnji dan tretjega leta po datumu sprejetja izvedbenega akta iz naslednjega pododstavka]** zagotovijo spremljanje antimikrobične odpornosti [...] v komunalnih [...] **odpadnih vodah**. [...] [...].

⁴⁴ Uredba (EU) 2022/2371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU. (UL L 314, 6.12.2022, str. 26–63).

⁴⁵ [...]

Komisija do [UP: vstaviti datum = zadnji dan drugega leta po datumu začetka veljavnosti te direktive] sprejme izvedbene akte v skladu s postopkom iz člena 28(2), da bi zagotovila enotno uporabo te direktive z določitvijo **najmanjše pogostosti vzorčenja in** usklajene metodologije za merjenje antimikrobične odpornosti v komunalnih odpadnih vodah.

[...] 4. O rezultatih spremljanja iz tega člena se poroča v skladu s členom 22(1), točka (g).

Člen 18

Ocena in obvladovanje tveganj

1. Države članice do [...] **31. decembra 2027** opredelijo **in ocenijo** tveganja za okolje in zdravje ljudi, ki jih povzročajo izpusti komunalnih odpadnih voda, in vsaj tveganja, povezana z naslednjim:

(a) kakovostjo vodnega telesa, ki se uporablja za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, kot je opredeljena v členu 2, točka (1), Direktive (EU) 2020/2184;

(b) kakovostjo kopalne vode, ki spada na področje uporabe Direktive 2006/7/ES;

[...]

([...] c) kakovostjo vodnega telesa, v katerem se izvajajo dejavnosti akvakulture, kot so opredeljene v členu 4, točka (25), Uredbe (EU) št. 1380/2013;

(d) **stanjem sprejemnega telesa podzemne vode, kot je opredeljeno v členu 2 Direktive 2000/60/ES, in vsemi drugimi okoljskimi cilji za sprejemno telo podzemne vode iz člena 4 iste direktive;**

(e) **stanjem sprejemnega telesa površinske vode, kot je opredeljeno v členu 2 Direktive 2000/60/ES, in vsemi drugimi okoljskimi cilji za sprejemno telo površinske vode iz člena 4 iste direktive.**

2. Če so bila v skladu z odstavkom 1 opredeljena tveganja, države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za njihovo odpravo, med katerimi so po potrebi naslednji:

(aa) sprejetje dodatnih ukrepov za preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja odpadnih voda pri viru, s katerimi dopolnijo ukrepe iz člena 14(2);

(a) vzpostavitev kanalizacijskih sistemov v skladu s členom 3 za aglomeracije s PE manj kot [...] **1 250**;

(b) uporaba sekundarnega čiščenja v skladu s členom 6 za izpuste komunalnih odpadnih voda iz aglomeracij s PE manj kot [...] **1 250**;

(c) uporaba terciarnega čiščenja v skladu s členom 7 za izpuste komunalnih odpadnih voda iz aglomeracij s PE manj kot 10 000;

(d) uporaba kvartarnega čiščenja v skladu s členom 8 za izpuste komunalnih odpadnih voda iz aglomeracij s PE manj kot 10 000;

(e) priprava celovitih načrtov ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami v skladu s členom 5 za aglomeracije s PE manj kot 10 000 in sprejetje ukrepov iz Priloge V;

(f) uporaba zahtev za čiščenje zbranih komunalnih odpadnih voda, ki so strožje od zahtev iz dela B Priloge [...] **I**.

3. Opredelitev tveganj, izvedena v skladu z odstavkom 1 tega člena, se pregleda vsakih šest let **in uskladi s časovnim razporedom pregleda načrtov upravljanja povodij, pripravljenih na podlagi Direktive 2000/60/ES, začeni z 31. decembrom 2033.** Povzetek opredeljenih tveganj skupaj z opisom ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 2 tega člena, se vključi v **ustrezne načrte upravljanja povodij in** v nacionalne izvedbene programe iz člena 23 ter na zahtevo sporoči Komisiji.

Člen 19

Dostop do sanitarne oskrbe

Države članice **brez poseganja v načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ob hkratnem upoštevanju lokalnih, regionalnih in kulturnih vidikov ter okoliščin sanitarne oskrbe** sprejmejo vse potrebne ukrepe za izboljšanje dostopa do sanitarne oskrbe za vse, zlasti za ranljive in marginalizirane skupine.

Države članice v ta namen do [...] **12. januarja 2029:**

- (a) opredelijo [...] ljudi brez dostopa ali z omejenim dostopom do sanitarnih objektov, vključno z ranljivimi in marginaliziranimi skupinami, ter navedejo razloge za tako pomanjkanje dostopa;
- (b) ocenijo možnosti za izboljšanje dostopa do sanitarnih objektov za [...] **te** ljudi;
- (c) v vseh aglomeracijah s PE 10 000 in več spodbujajo vzpostavitev zadostnega števila sanitarnih objektov na javnih mestih, ki so brezplačno dostopni in, zlasti za ženske, varni, **ter poskrbijo za obveščanje javnosti.**

Člen 20

Blato in predelava virov

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da so načini ravnanja z blatom skladni s hierarhijo ravnanja z odpadki, določeno v členu 4 Direktive 2008/98/ES. S takimi načini se kar najbolj izkoristijo preprečevanje, **priprava na ponovno uporabo**, [...] recikliranje **in druga snovna predelava virov** ter kar najbolj zmanjšajo škodljivi vplivi na okolje.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje [...] **izvedbenih aktov** [...] **za zagotovitev enotne uporabe** te direktive z določitvijo minimalnih stopenj ponovne uporabe in recikliranja fosforja [...] iz blata [...] **ter iz komunalnih odpadnih voda, ki se ne uporabijo ponovno na podlagi odstopanja iz člena 15(1), pri čemer** [...] se upoštevajo razpoložljive tehnologije, **viri in ekonomska upravičenost** za predelavo fosforja [...]. [...] **Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).**

Člen 21

Spremljanje

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi, **ustrezna telesa ali upravljavec komunalne čistilne naprave** spremljajo:
 - (a) izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, da bi preverili, če izpolnjujejo zahteve iz dela B Priloge I, v skladu z metodami za spremljanje in ocenjevanje rezultatov, določenimi v delu D Priloge I, **pa tudi** [...] [...] obremenitve s parametri iz dela B Priloge I in njihove koncentracije;

- (b) količino, sestavo in namembnost blata, **pri čemer upoštevajo zahteve Direktive 86/278/EGS za blato, namenjeno za uporabo v kmetijstvu;**
 - (c) [...] **kadar se uporabi odstopanje iz člena 15(1), količine komunalnih odpadnih voda, ki se ponovno uporabijo v kmetijstvu, na leto in mesec, in za katere velja odstopanje iz člena 15(1), ter vsebnost hranil v deležu, ki se ponovno uporabi za namakanje v kmetijstvu, in obdobje, v katerem se ta delež ponovno uporablja, v primerjavi z mesečnimi potrebami posevkov, ki so mu ponovno uporabljene komunalne odpadne vode namenjene, po vodi in hranilih;**
 - (d) [...] **toplogredne pline [...] CO₂, N₂O in CH₄, izpuščene iz komunalnih čistilnih naprav s [...] PE 10 000 in več, po potrebi s pomočjo analize, izračunov ali modeliranja;**
 - (e) **energijo, porabljeno in proizvedeno v komunalnih čistilnih napravah s PE 10 000 in več.**
2. Države članice za vse aglomeracije [...] **iz člena 5(1) in (3)** zagotovijo, da pristojni organi, **ustrezna telesa ali upravljavec kanalizacijskega sistema [...] na ustreznih mestih izvajajo reprezentativno spremljanje prelivanja kanalizacije v vodna telesa in izpustov urbanih padavinskih voda iz ločenih sistemov, da se ocenijo koncentracije parametrov iz tabele 1 Priloge I in, kjer je ustrezno, tabele 2 ter obremenitev z njimi, pa tudi vsebnost mikroplastike in ustreznih onesnaževal. Rezultate tega spremljanja lahko, kadar se jim to zdi primerno, uporabijo za namene modeliranja.**

3. Države članice za vse aglomeracije s [...] PE 10 000 in več zagotovijo, da pristojni organi, ustreza telesa ali upravljavec komunalne čistilne naprave na vtokih in iztokih komunalne čistilne naprave spremljajo koncentracijo naslednjih elementov v komunalnih odpadnih vodah in obremenitev z njimi:
- (a) onesnaževala, za katera se pričakuje, da so prisotna v komunalnih odpadnih vodah, iz:
 - (i) prilog VIII in X k Direktivi 2000/60/ES, Priloge I k Direktivi 2008/105/ES, Priloge I k Direktivi 2006/118/ES in dela B Priloge II k Direktivi 2006/118/ES;
 - (ii) Priloge k Odločbi št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶;
 - (iii) Priloge II k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006⁴⁷;
 - (iv) prilog I in II k Direktivi 86/278/EGS;
 - (b) parametri iz dela B Priloge III k Direktivi (EU) 2020/2184, kadar se komunalne odpadne vode izpuščajo v prispevno območje iz člena 8 navedene direktive;
 - (c) prisotnost mikroplastike.

Onesnaževala iz točk (a) in (b) se lahko izključijo iz spremljanja na podlagi tega odstavka, če se lahko, med drugim na podlagi rezultatov spremljanja, dokaže, da jih v komunalnih odpadnih vodah ni.

⁴⁶ Odločba št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2001 o določitvi seznama prednostnih snovi na področju vodne politike in o spremembi Direktive 2000/60/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 331, 15.12.2001, str. 1).

⁴⁷ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 z dne 18. januarja 2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 33, 4.2.2006, str. 1).

Države članice za vse aglomeracije s PE nad 10 000 **zagotovijo, da pristojni organi, ustreza telesa ali upravljavec komunalne čistilne naprave** spremljajo prisotnost mikroplastike v blatu, **kadar je to ustrezno, zlasti pa, kadar se slednje ponovno uporabi v kmetijstvu.**

4. Spremljanje iz [...] [...] odstavka 3 se izvaja z naslednjo pogostostjo:
- (a) vsaj dva vzorca na leto, z največ [...] **sedmimi** meseci med vzorci, za aglomeracije s PE [...] **150 000** in več;
 - (b) vsaj en vzorec vsaki dve leti za aglomeracije s PE med 10 000 in [...] **150 000**.

Ta pogostost spremljanja se lahko v naslednjih letih prepolovi, če so rezultati spremljanja onesnaževal iz odstavka 3 v prvih treh zaporednih letih spremljanja nižji od veljavnih okoljskih standardov kakovosti iz Direktive 2008/105/ES. Pogostost spremljanja bi bilo treba preučiti vsaj enkrat letno.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov [...], da bi se zagotovila enotna uporaba te direktive z določitvijo metodologije za merjenje **emisij toplogrednih plinov iz komunalnih čistilnih naprav in** mikroplastike v komunalnih odpadnih vodah in blatu iz tega člena. **Komisija metodologije predloži do [UP: vstaviti datum = 24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive] v skladu s postopkom iz člena 28(2).**

Člen 22

Informacije o spremljanju izvajanja

1. Države članice ob pomoči Evropske agencije za okolje (EEA):
 - (a) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije, zbrane v skladu s členom 21, vključno z informacijami o parametrih iz člena 21(1), točka (a), in rezultatih preizkusov v zvezi z merili skladnosti/neskladnosti iz dela D Priloge I, ter nato ta nabor podatkov vsako leto posodabljaajo;
 - (b) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, v katerem je naveden odstotek komunalnih odpadnih voda, ki se zbira in obdeluje v skladu s členom 3, ter nato ta nabor podatkov vsako leto posodabljaajo;
 - (c) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o **izvajanju** [...] člena 4([...] **5**) in o odstotku obremenitve s komunalnimi odpadnimi vodami iz aglomeracij s PE nad 2 000, ki se obdelajo v individualnih sistemih, ter nato ta nabor podatkov vsako leto posodabljaajo;
 - (d) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o številu odvzetih vzorcev in številu vzorcev, odvzetih v skladu z delom D Priloge I, pri katerih je ugotovljeno odstopanje;
 - (e) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o emisijah toplogrednih plinov z razčlenitvijo na različne pline ter o skupni porabljeni energiji in energiji iz obnovljivih virov, proizvedeni v vsaki komunalni čistilni napravi s PE 10 000 in več, ter izračun odstotka doseganja ciljev iz člena 11(2), ter nato ta nabor podatkov vsako leto posodabljaajo;

- (f) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o ukrepih, sprejetih v skladu s točko 3 Priloge V, in nato ta nabor podatkov vsako leto posodabljaajo;
- (g) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje rezultate spremljanja v skladu s členom 17(1) in [...] **(3)**, in nato ta nabor podatkov vsako leto posodabljaajo;
- (h) do 31. decembra [...] **2030** vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje seznam območij, opredeljenih kot občutljiva za evtrofikacijo [...], in ta nabor podatkov [...] posodabljaajo **v skladu s členom 7(2)**;
- (i [...]) do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje seznam območij, opredeljenih kot območja, na katerih koncentracija ali kopičenje mikroonesnaževal predstavlja tveganje za zdravje ljudi ali okolje, in [...] ta nabor podatkov [...] posodabljaajo **v skladu s členom 8(2)**;
- (j) do 12. januarja 2029 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje informacije o ukrepih, sprejetih za izboljšanje dostopa do sanitarne oskrbe v skladu s členom 19, vključno z informacijami o deležu prebivalstva, ki ima dostop do sanitarne oskrbe, in nato ta nabor podatkov vsakih šest let posodabljaajo.
- (k) **do 31. decembra 2030 vzpostavijo nabor podatkov, ki vsebuje rezultate spremljanja iz točke (c) člena 21(1) s primerjavo mesečnih potreb po vodi in hranilih za posevke, ki jim je namenjen ponovno uporabljen delež očiščenih komunalnih odpadnih voda iz člena 15(1), ter nato ta nabor podatkov vsako leto posodabljaajo;**
2. Države članice zagotovijo, da imata Komisija in EEA [...] dostop do naborov podatkov iz odstavka 1.
3. Informacije, ki jih sporočijo države članice v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 166/2006, se upoštevajo pri poročanju, ki se zahteva na podlagi tega člena, **in sicer za onesnaževala v povezavi s komunalnimi odpadnimi vodami.**

V zvezi z informacijami iz odstavka 1 EEA javnosti zagotovi dostop do ustreznih podatkov prek Evropskega registra izpustov in prenosov onesnaževal, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 2006/166.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi oblike zapisa informacij, ki jih je treba zagotoviti v skladu z odstavkom 1. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2). **Komisija zagotovi obliko zapisa do [UP: vstaviti datum = zadnji dan prvega leta po datumu začetka veljavnosti te direktive].**

Člen 23

Nacionalni izvedbeni program

1. Države članice do [Urad za publikacije: vstaviti datum = zadnji dan [...] **petintridesetega** meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive] izdelajo nacionalni izvedbeni program za to direktivo.

Ti programi vključujejo:

- (a) oceno ravni izvajanja členov 3 do 8;
- (b) opredelitev in načrtovanje naložb, potrebnih za izvajanje te direktive, za vsako aglomeracijo, vključno z okvirno finančno oceno in prednostno razvrstitvijo naložb glede na velikost aglomeracije in **stopnjo** vpliva neprečiščenih komunalnih odpadnih voda na okolje **ter povezanih tveganj za okolje ali zdravje ljudi**;

- (c) oceno naložb, potrebnih za obnovo, **nadgradnjo ali zamenjavo** obstoječe infrastrukture za komunalne odpadne vode, vključno s kanalizacijskimi sistemi, na podlagi **tehničnega in obratovalnega stanja** [...] ter amortizacijskih stopenj;
- (d) opredelitev ali vsaj navedbo možnih virov javnega financiranja, kadar je to potrebno za dopolnitev taks.
2. Države članice Komisiji do ... [Urad za publikacije: vstaviti datum = zadnji dan [...]] **štiridesetega** meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive] predložijo svoje nacionalne izvedbene programe, razen če na podlagi rezultatov spremljanja iz člena 21 dokažejo, da so v skladu s členi 3 do 8.
3. Države članice svoje nacionalne izvedbene programe posodablajo vsaj vsakih [...] **šest** let. Komisiji jih predložijo do 31. decembra, razen če lahko dokažejo, da so skladni s členi 3 do 8.
4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi metod in oblik zapisa za predložitev nacionalnih izvedbenih programov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo **do [UP: vstaviti datum = zadnji dan šestega meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive]** v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).
5. **Države članice lahko v svoje prve nacionalne izvedbene programe vključijo podaljšanje za največ šest let za naslednje roke:**
- (a) **roke iz člena 3(2) in/ali člena 6(2), če so izpolnjeni naslednji pogoji:**
- (i) **na dan [UP: vstaviti datum = dan začetka veljavnosti te direktive]**
- **ima manj kot 50 % teh aglomeracij kanalizacijske sisteme, njihovi izpusti pa se ne obdelujejo po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I ali**

- se manj kot 50 % obremenitve teh aglomeracij s komunalnimi odpadnimi vodami zbira v kanalizacijskih sistemih, njihovi izpusti pa se ne obdelujejo po postopku sekundarnega čiščenja na njihovem ozemlju v skladu z delom B in tabelo 1 Priloge I,
- (ii) nacionalni izvedbeni program vključuje:
- število aglomeracij s PE med 1 250 in 2 000 brez popolnega kanalizacijskega sistema in sekundarnega čiščenja na dan [UP: vstaviti datum = dan začetka veljavnosti Direktive] ter
 - načrt, v katerem so podrobno opisane potrebne naložbe, da se doseže popolna skladnost za te aglomeracije v podaljšanih rokih, ter
 - tehnične ali ekonomske razloge, ki upravičujejo podaljšanje rokov iz člena 3(2) in/ali člena 6(2).

Države članice, ki so k Uniji pristopile leta 2004, lahko v svoje prve nacionalne izvedbene programe vključijo podaljšanje rokov iz člena 3(2) in/ali člena 6(2) za največ osem let, če so izpolnjeni vsi pogoji iz točke (a).

Države članice, ki so k Uniji pristopile po letu 2006, lahko v svoje prve nacionalne izvedbene programe vključijo podaljšanje rokov iz člena 3(2) in/ali člena 6(2) za največ 12 let, če so izpolnjeni vsi pogoji iz točke (a).

Države članice lahko v svoje prve nacionalne izvedbene programe vključijo podaljšanje rokov iz člena 3(2) in/ali člena 6(2) za največ osem let za aglomeracije, če je mogoče dokazati, da je dokončanje potrebne infrastrukture še posebej težavno zaradi nujnosti ohranjanja kulturne dediščine. Nacionalni izvedbeni program vključuje seznam teh aglomeracij, skupaj z utemeljitvijo odstopanja in časovnim načrtom za dokončanje potrebne infrastrukture v teh aglomeracijah;

- (b) rok za aglomeracije iz člena 7(3), če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (i) vsaj 50 % teh aglomeracij ne uporablja terciarnega čiščenja v skladu z zahtevami iz Direktive Sveta 91/271/EGS ali ne izpolnjuje zahtev iz tabele 2 na dan [UP: vstaviti datum = dan začetka veljavnosti Direktive] in
 - (ii) nacionalni izvedbeni program vključuje:
 - število aglomeracij iz člena 7(3) brez terciarnega čiščenja v skladu z zahtevami iz Direktive Sveta 91/271/EGS na dan [UP: vstaviti datum = dan začetka veljavnosti Direktive] in
 - načrt, v katerem so podrobno opisane potrebne naložbe, da se doseže popolna skladnost za te aglomeracije v podaljšanih rokih, in
 - tehnične ali ekonomske razloge, ki upravičujejo podaljšanje rokov iz člena 7(3).

Podaljšanje teh rokov velja le, če so izpolnjeni pogoji iz prvega pododstavka. Če ti pogoji niso izpolnjeni, Komisija uradno obvesti države članice do [UP: vstaviti datum = zadnji dan šestega meseca po roku iz člena 23(2)].

Člen 24

Obveščanje javnosti

1. Države članice zagotovijo, da so javnosti [...] **za vsako aglomeracijo s PE nad 1 250 ali vsako zadevno upravno območje** na uporabniku prijazen in prilagojen način na spletu na voljo ustrezne in posodobljene informacije o zbiranju in čiščenju komunalnih odpadnih voda. Informacije vključujejo vsaj podatke iz Priloge VI.

Informacije iz odstavka 1 se na utemeljeno zahtevo zagotovijo tudi na druge načine.

2. Poleg tega – **kadar se za povračilo stroškov v celoti ali delno uporablja tarifni sistem za vodo** – države članice zagotovijo, da vsa [...] **gospodinjstva v aglomeracijah s PE nad 10 000, po možnosti pa nad 1 250**, ki so priključena na kanalizacijske sisteme, redno in vsaj enkrat letno v najustreznejši **in lahko dostopni** obliki, [...] **na primer** na računu ali prek **digitalnih sredstev, kot so** pametne aplikacije **ali spletna mesta**, prejmejo naslednje informacije, ne da bi jih morale zahtevati:
- (a) informacije o skladnosti zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda s členi 3, 4, 6, 7 in 8, vključno s primerjavo med dejanskimi izpusti onesnaževal v sprejemne vode z mejnimi vrednostmi iz tabel 1, 2 in 3 Priloge I;
 - (b) količino ali ocenjeno količino zbranih in očiščenih komunalnih odpadnih voda na leto ali na obračunsko obdobje za gospodinjstvo ali priključeni subjekt v kubičnih metrih, skupaj s [...] trendi in ceno zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda za **zadevno** gospodinjstvo (stroški na liter in kubični meter);
 - (c) primerjavo letne količine [...] komunalnih odpadnih voda, zbranih in očiščenih za gospodinjstvo na leto, in navedbo povprečne količine za gospodinjstvo v zadevni aglomeraciji;
 - (d) povezavo na spletno vsebino iz odstavka 1.

Kadar informacije o individualni uporabi niso na voljo, se informacije iz točk (a) do (d) na ravni aglomeracije zagotovijo na uporabniku prijazen način prek spletnega mesta ali pametne aplikacije.

3. Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 27 sprejme delegirane akte za spremembo odstavka 2 **tega člena** in Priloge VI s posodobitvijo informacij, ki jih je treba dati na voljo javnosti na spletu in [...] **gospodinjstvom**, priključenim na kanalizacijske sisteme, da se te zahteve prilagodijo tehničnemu napredku in razpoložljivosti podatkov na tem področju.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte o določitvi oblike zapisa in metod predstavitve informacij, ki jih je treba dati na voljo v skladu z odstavkoma 1 in 2. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).

Člen 25

Dostop do sodnega varstva

1. Države članice zagotovijo, da imajo člani zadevne javnosti v skladu z ustreznim nacionalnim pravnim sistemom dostop do revizijskega postopka pred sodiščem ali pred drugim neodvisnim in nepristranskim organom, vzpostavljenim z zakonom, da izpodbijajo vsebinsko ali postopkovno zakonitost odločitev, dejanj ali opustitev v skladu s členom 6, 7 ali 8 te direktive, kadar je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
 - (a) imajo zadosten interes;
 - (b) uveljavljajo kršeno pravico, kadar jo upravno postopkovno pravo države članice zahteva kot predpogoj.

Položaj v revizijskem postopku ni pogojen z vlogo, ki jo je član zadevne javnosti imel med participativno fazo postopkov odločanja v skladu s to direktivo.

Revizijski postopek mora biti pošten, nepristranski, pravočasen in ne pretirano drag ter mora zagotavljati ustrezne in učinkovite mehanizme pravnega varstva, vključno s sodno prepovedjo, če je ta primerna.

2. Države članice določijo, v kateri fazi se lahko izpodbijajo odločitve, dejanja ali opustitve iz odstavka 1.

Člen 26

Odškodnina

1. V primeru, da je bila zaradi kršitve nacionalnih ukrepov, sprejetih na podlagi te direktive, povzročena škoda zdravju ljudi, države članice zagotovijo, da imajo zadevni posamezniki **v skladu z nacionalnim pravom** za to škodo pravico zahtevati in prejeti odškodnino od ustreznih fizičnih ali pravnih oseb. [...]

2.[...]2. Države članice zagotovijo, da so nacionalna pravila in postopki v zvezi z odškodninskimi zahtevki oblikovani in se uporabljajo tako, da ne onemogočajo ali pretirano otežujejo uveljavljanja pravice do odškodnine zaradi kršitve v skladu z odstavkom 1.

4. [...]

[...]3. Države članice [...] **lahko določijo** zastaralne roke za vlaganje odškodninskih tožb iz odstavka 1 [...]. Taki roki ne začnejo teči, preden je kršitev prenehala in oseba, ki zahteva odškodnino, ve **ali se lahko razumno pričakuje, da ve**, da je utrpela škodo zaradi kršitve v skladu z odstavkom 1.

Člen 27

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov [...] [...]7(4), 8(5), 14(3) [...] in 24(3) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od [UP: vstaviti datum = datum začetka veljavnosti te direktive]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz členov [...] [...]7(4), 8(5), 14(3), [...] in 24(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov [...] [...]7(4), 8(5), 14(3), [...] ali 24(3), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 28

Odbor

1. Komisiji pomaga Odbor za prilagoditev znanstvenemu in tehničnemu napredku ter izvajanje direktive o čiščenju komunalne odpadne vode, **ustanovljen z Direktivo 91/271/EGS. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.**
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 29

Kazni

1. **Brez poseganja v obveznosti držav članic v skladu z Direktivo 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskoopravnem varstvu okolja** države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. [...]

2. Države članice zagotovijo, da se pri kaznih na podlagi tega člena ustrezno upošteva naslednje, kot je primerno:
- (a) narava, resnost in trajanje [...] **kršitve**;
 - [...][...] (b) prebivalstvo ali okolje, ki ga je prizadela [...] **kršitev**, ob upoštevanju vpliva kršitve na cilj doseganja visoke ravni varovanja zdravja ljudi in okolja;
 - (c) **ali je kršitev enkratna ali ponavljajoča.**
3. Države članice Komisijo brez nepotrebnega odlašanja uradno obvestijo o pravilih in ukrepih iz odstavka 1 ter o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.

Člen 30

Ocena

1. Komisija do 31. decembra [...] **2035** in do 31. decembra [...] **2041** izvede oceno te direktive, ki temelji zlasti na:
- (a) izkušnjah, pridobljenih pri izvajanju te direktive;
 - (b) naborih podatkov iz člena 22(1);
 - (c) ustreznih znanstvenih, analitičnih in epidemioloških podatkih, vključno z rezultati raziskovalnih projektov, ki jih financira Unija;
 - (d) priporočilih SZO, kadar so na voljo;

- (e) [...] **analizi** morebitne potrebe po prilagoditvi seznama izdelkov, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalca, spreminjajočemu se naboru izdelkov, danih na trg, izboljššanemu znanju o prisotnosti mikroonesnaževal v odpadnih vodah in [...] njihovih vplivih na javno zdravje in okolje [...] ter podatkom, ki izhajajo iz novih obveznosti spremljanja mikroonesnaževal na vtokih in iztokih komunalnih čistilnih naprav, **in na analizi potrebe po reviziji pogoja za oprostitev od razširjene odgovornosti proizvajalca iz točke (a) člena 9(2)**;
- (f) **oceni cilja energijske nevtralnosti, da se analizira tehnična in ekonomska izvedljivost prehoda na večjo energetska neodvisnost sektorja;**
- (g) **oceni možnosti za merjenje emisij toplogrednih plinov iz sektorja komunalnih odpadnih voda in za določitev zahtev za dejanske meritve v zvezi s spremljanjem.**

Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o glavnih ugotovitvah ocene iz prvega pododstavka.

2. Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo poročila iz odstavka 1, drugi pododstavek.

Člen 31

Pregled

Komisija vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive, ki mu, če se ji to zdi potrebno, priloži ustrezne zakonodajne predloge.

Člen 32

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Direktiva 91/271/ES, kakor je bila spremenjena z akti iz dela A Priloge VII k tej direktivi, se razveljavi z učinkom od [UP: vstaviti datum = prvi dan [...] **enaintridesetega** meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive] brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv v nacionalno pravo, ki so določeni v delu B Priloge VII k tej direktivi.
2. Člen 3(1) in člen 6(1) se za **Mayotte** uporabljata od 31. decembra [...] **2030**, **člen 3(2) in člen 6(2)** pa od [UP: vstaviti datum = zadnji dan petnajstega leta po začetku veljavnosti te direktive]. [...]

Odstavek 1a člena 3 in odstavek 1a člena 4 Direktive Sveta 91/271/EGS se še naprej uporabljata do 30. decembra 2030.

3. **Z odstopanjem od odstavka 1** [...] se za izpuste komunalnih odpadnih voda, ki se čistijo v komunalnih čistilnih napravah za čiščenje obremenitve v višini **PE 150 000** [...] in več in ki jim do 31. decembra [...] **2035** ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(1), člen 5 Direktive Sveta 91/271/ES še naprej uporablja do 31. decembra [...] **2040**.

Za izpuste komunalnih odpadnih voda iz aglomeracij s PE [...] 10 000 in več [...] se še naprej uporablja člen 5 Direktive Sveta 91/271/ES: [...]

- (a) **do 31. decembra 2033 za aglomeracije, ki jim ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(3) do [Urad za publikacije: vstaviti datum = datum začetka veljavnosti te direktive];**

- (b) do 31. decembra 2039 za aglomeracije, ki jim ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(3) do 31. decembra 2033;
 - (c) do 31. decembra 2045 za aglomeracije, ki jim ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7(3) do 31. decembra 2039, ali do poznejšega datuma v skladu z odstopanjem iz drugega pododstavka člena 7(3).
- 3a. Z odstopanjem od odstavka 1 se za komunalne čistilne naprave iz člena 7(3)(b) zahteve iz člena 5 Direktive Sveta 91/271/EGS še naprej uporabljajo do 31. decembra 2040.
- 3b. Z odstopanjem od odstavka 1 se od [UP: vstaviti datum = datum začetka veljavnosti te direktive] člena 15 in 17 Direktive Sveta 91/271/EGS ter Izvedbeni sklep Komisije 2014/431/EU [2] za države članice uporabljajo do 31. decembra 2030.
4. Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje za sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge [VIII].

Člen 33

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi [...] in prilogami [...] [sklicevanje na člene in priloge, ki so v primerjavi z razveljavljeno direktivo vsebinsko spremenjeni], do [UP: vstaviti datum = zadnji dan [...] **tridesetega** meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanje na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, šteje za sklicevanje na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih [...] **predpisov** nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 34

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Členi [...] in priloge [...] [sklicevanje na člene in priloge, ki so v primerjavi z razveljavljeno direktivo nespremenjeni] se uporabljajo od [...] [UP: vstaviti datum = prvi dan štiriindvajsetega meseca po datumu začetka veljavnosti te direktive].

Člen 35

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica

PRILOGA [...] I. ZAHTEVE GLEDE KOMUNALNIH ODPADNIH VODA

A. *KANALIZACIJSKI SISTEMI*

Pri kanalizacijskih sistemih se morajo upoštevati zahteve za čiščenje komunalnih odpadnih voda.

K načrtovanju, izgradnji in vzdrževanju kanalizacijskih sistemov je treba pristopiti v skladu z najboljšim tehničnim znanjem, brez nepotrebnih stroškov, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti:

- količini in značilnostim komunalnih odpadnih voda,
- preprečevanju uhajanja **odpadnih voda**,
- **preprečevanju pritoka in infiltracije v kanalizacijske sisteme**,
- omejevanju onesnaženja sprejemnih voda zaradi [...] prelivanja **kanalizacije ob upoštevanju ustreznih zahtev iz člena 5 in Priloge V**.

B. *IZPUST IZ KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV V SPREJEMNE VODE*

1. Komunalne čistilne naprave so načrtovane ali prilagojene tako, da je možno vzeti reprezentativni vzorec vtočne odpadne vode in iztočne prečiščene vode pred izpustom v sprejemne vode.
2. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav **in komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz [...] členov 6, 7 in 8 [...]** morajo izpolnjevati zahteve iz tabele 1 **te priloge**.

3. Izpusti iz komunalnih čistilnih naprav iz [...] člena 7(1) **ali iz komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz člena 7(3)** [...] morajo poleg zahtev iz točke 2 izpolnjevati zahteve [...] iz tabele 2 te priloge, **razen v primerih, ko se uporablja člen 7(5)**.
4. Izpusti iz komunalnih čistilnih **naprav** iz člena 8(1) **ali iz komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije** [...] iz člena 8([...]4) morajo [...] izpolnjevati zahteve iz tabele 3 **te priloge**.
5. Dovoljenja **in/ali ureditve** za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, ki uporabljajo [...] biološke medije, vključujejo obveznost [...] spremljanja [...] **takih** bioloških medijev in preprečevanja **njihovega** izpusta **v sprejemne vode** [...].
6. Če je potrebno, se uporabijo strožje zahteve od tistih, določenih v tabelah 1, 2 in 3, da se zagotovi, da sprejemne vode izpolnjujejo zahteve iz direktiv 2000/60/ES, 2008/56/ES, 2008/105/ES in 2006/7/ES.
7. Mesta izpustov komunalnih odpadnih voda je treba izbrati, kolikor je mogoče tako, da je [...] **škodljiv** vpliv na sprejemne vode čim manjši.

C. POSEBNA DOVOLJENJA ZA IZPUST NEGOSPODINJSKIH ODPADNIH VODA

1. **Predhodni predpisi in/ali** posebno dovoljenje iz člena 14(1) zagotavljajo naslednje:
 - (a) onesnaževala, ki jih vsebujejo negospodinske odpadne vode, ne ovirajo delovanja komunalne čistilne naprave, ne poškodujejo kanalizacijskih sistemov, komunalnih čistilnih naprav in pripadajoče opreme ter ne preprečujejo ponovne uporabe očiščenih voda in predelave **hranil ali drugih materialov iz komunalnih odpadnih voda ali blata**;

- (b) onesnaževala, ki jih vsebujejo negospodinjske odpadne vode, ne škodujejo zdravju delavcev pri kanalizacijskih sistemih in komunalnih čistilnih napravah;
- (c) komunalna čistilna naprava lahko zmanjša količino onesnaževal v negospodinjskih odpadnih vodah;
- (d) kadar komunalna čistilna naprava čisti izpuste iz obrata z dovoljenjem iz člena 4 Direktive 2010/75/EU, obremenitev izpustov te naprave z onesnaževali ne presega obremenitve z onesnaževali, do katere bi prišlo v primeru, če bi se izpusti odvajali neposredno iz obrata in bi bili skladni z mejnimi vrednostmi emisij, **ki se uporabljajo v skladu s to direktivo**; [...];
- (e) obremenitev izpustov iz komunalne čistilne naprave z onesnaževali ne poslabša [...] stanja sprejemnega vodnega telesa in temu vodnemu telesu ne onemogoča doseganja takega stanja v skladu s cilji iz člena 4 Direktive 2000/60/ES.

2. [...]

D. METODE SPREMLJANJA IN VREDNOTENJA REZULTATOV

1. Države članice zagotovijo, da se uporablja metoda spremljanja, ki izpolnjuje zahteve iz točk 2 do 5. **Vse analitske metode izpolnjujejo minimalna izvedbena merila, kot so opredeljena v Direktivi 2009/90/ES in drugih ustreznih pravilih.**

Lahko se uporabljajo metode, ki so drugačne od metod, navedenih v točkah 2, 3 in 4, če je možno dokazati, da so dobljeni enakovredni rezultati.

Države članice posredujejo Komisiji vse potrebne informacije o uporabljenih metodah spremljanja.

2. Pretočno ali časovno sorazmerni 24-urni vzorci se zbirajo vedno na istem, dobro opredeljenem mestu na iztoku in po potrebi na vtoku komunalne čistilne naprave. Vendar [...] **so lahko** vsi časovno sorazmerni vzorci, ki se uporabljajo za spremljanje mikroonesnaževal, 48-urni.

Uporablja se dobra mednarodna laboratorijska praksa, s katero se čim bolj zmanjša degradacija vzorcev med zbiranjem in analizo.

3. Najmanjše letno število vzorcev se določi glede na velikost čistilne naprave in se jih zbira v rednih časovnih presledkih skozi celo leto:

PE od [...] 1 250 do 9 999:	en vzorec na mesec (glej opombo 1)
PE od 10 000 do 49 999:	dva vzorca na mesec; pri mikroonesnaževalih en vzorec na mesec
PE od 50 000 do [...] 149 999 :	en vzorec na teden; pri mikroonesnaževalih [...] dva vzorca na mesec
PE [...] 150 000 ali več:	[...] dva vzorca na teden ; pri mikroonesnaževalih [...] dva vzorca na mesec

Opomba 1: Za aglomeracije, ki jih zadeva sezonska dejavnost, so sprejemljivi največ dvomesečni časovni presledki brez vzorčenja, če se v mesecih sezonske dejavnosti odvzamejo dodatni vzorci. Med letom se odvzame skupno 12 vzorcev.

4. Šteje se, da očiščene **komunalne** odpadne vode zadoščajo ustreznim parametrom, če vzorci vode za vsak ustrezen parameter, ki se upošteva posamezno, pokažejo, da ustreza odgovarjajoči vrednosti parametra na naslednji način:
 - (a) za parametre, določene v tabeli 1 **in tabeli 3**, je največje dovoljeno število vzorcev, pri katerih je dopustno odstopanje od zahtev, izraženih v koncentracijah in/ali odstotku zmanjšanja, določeno v tabeli 4;
 - (b) odstopajoči vzorci, vzeti pod normalnimi pogoji obratovanja, se od vrednosti parametrov iz tabele 1, izraženih s koncentracijo, ne smejo razlikovati za več kot 100 %, razen za parameter za skupne suspendirane trdne snovi, pri katerem so sprejemljiva odstopanja od vrednosti parametra do 150 %;

- (c) za parametre, določene v tabeli 2, mora letna povprečna vrednost vzorcev za vsak parameter ustrezati ustrezni vrednosti parametra, določeni v navedeni tabeli. Uporabi se lahko eden ali oba parametra, odvisno od lokalnih razmer. Uporabljajo se vrednosti za koncentracijo ali za najmanjši odstotek zmanjšanja;
- (d) za parametre, določene v tabeli 3, [...] **pogostost vzorčenja iz odstavka 3 dela D Priloge I pomeni, da se en vzorec odvzame na vtoku in en vzorec na iztoku komunalne čistilne naprave, da se preveri skladnost z najmanjšim odstotkom odstranjevanja, določenim v tabeli 3 iz Priloge I. Za oceno, ali je bil dosežen zahtevani najmanjši odstotek odstranjevanja 80 %, se uporabi povprečje odstotkov odstranjevanja vseh snovi, uporabljenih v izračunu.**
5. Vzorci se odvzamejo tako, da odražajo onesnaženje v **toku ob** suhem vremenu [...]. Ekstremne vrednosti zadevne kvalitete vode se ne upoštevajo, če so posledica neobičajnih razmer, nastalih zaradi močnega deževja.
6. Analize v zvezi z izpusti pri čiščenju odpadnih voda v lagunah se opravijo na filtriranih vzorcih, vendar koncentracija skupnih suspendiranih trdnih snovi v vzorcih nefiltrirane vode iz takih izpustov ne sme presegati 150 mg/l.

Tabela 1: Zahteve za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav, za katere veljajo določbe člena 6 te direktive. Uporabljajo se vrednosti za koncentracijo ali odstotek zmanjšanja.

Parametri	Koncentracija	Najmanjši odstotek zmanjšanja ⁴⁸ (glej opombo 4)	Referenčna merilna metoda
Biokemijska potreba po kisiku (BPK ₅ pri 20 °C) brez nitrifikacije (glej opombo 1)	25 mg/l O ₂	70–90 40 po členu [...] 6(3)	Homogeniziran, nefiltriran, neprecejen vzorec. Določitev raztopljenega kisika pred in po petdnevni inkubaciji pri 20 °C ± 1 °C v popolni temi. Dodatek zaviralca nitrifikacije.
Kemijska potreba po kisiku (KPK) (glej opombo 2)	125 mg/l O ₂	75	Homogeniziran, nefiltriran, neprecejen vzorec, kalijev dikromat
Skupni organski ogljik (glej opombo 2)	37 mg/l	75	EN 1484
Skupne suspendirane trdne snovi	35 mg/l (glej opombo 3)	90 (glej opombo 3)	<ul style="list-style-type: none"> – Filtriranje reprezentativnega vzorca skozi 0,45-µm filtrirno membrano. Sušenje pri 105 °C in tehtanje – Centrifugiranje reprezentativnega vzorca (vsaj 5 minut s povprečnim pospeškom 2 800 do 3 200 g), sušenje pri 105 °C in tehtanje

Opomba 1: Ta parameter se lahko nadomesti z drugim parametrom: skupni organski ogljik (SOO) ali skupna potreba po kisiku (SPK), če je mogoče pokazati povezavo med BPK₅ in nadomestnim parametrom.

⁴⁸ [...]

Opomba 2: Države članice merijo kemijsko potrebo po kisiku (KPK) ali skupni organski ogljik.

Opomba 3: Ta zahteva je neobvezna.

Opomba 4: Zmanjšanje glede na obremenitev vtoka.

Tabela 2: Zahteve za terciarno čiščenje izpustov iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 7(1) [...] ali iz komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz člena 7(3). Za izpuste iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 7(1) se uporabljata oba parametra. Za aglomeracije iz člena 7(3) se lahko uporabi eden ali oba parametra, odvisno od lokalnih razmer. Uporabljajo se vrednosti za koncentracijo ali odstotek zmanjšanja.

Parametri	Koncentracija	Najmanjši odstotek zmanjšanja ⁴⁹ (glej opombo 1)	Referenčna merilna metoda
Skupni fosfor (glej opombo 2)	[...]1 mg/l (PE od 10 000 do 150 000) 0,5 mg/l (PE nad 150 000)	[...] 87,5	Molekulska absorpcijska spektrofotometrija
Skupni dušik (glej opombo 2)	[...]10 mg/l (PE od 10 000 do 150 000) 8 mg/l (PE nad 150 000) (glej opombo 3)	[...] 80 (glej opombo 1a)	Molekulska absorpcijska spektrofotometrija

Opomba 1: Zmanjšanje glede na obremenitev vtoka ali obremenitev, nastalo v aglomeraciji, če je mogoče zagotoviti enako raven varstva okolja. Če se delež očiščenih komunalnih odpadnih voda uporablja za namakanje v kmetijstvu, se lahko hranila v tem deležu vključijo v izračun obremenitve vtoka in izključijo iz obremenitve izpusta.

⁴⁹ [...]

Opomba 1a: V izjemnih primerih se zaradi posebnih lokalnih razmer, kadar je dokazano, da je del dušika, ki izvira iz komunalnih odpadnih voda, mogoče odstraniti v sprejemnih vodah, za izračun najmanjšega odstotka zmanjšanja dušika iz tabele 2 dela B Priloge I lahko upošteva naravno zadrževanje dušika v državah članicah, ki so naravno zadrževanje dušika upoštevale pri izračunu najmanjšega odstotka zmanjšanja dušika iz tabele 2 Priloge I Direktive Sveta 91/271/EGS, in sicer do [UP: vstaviti datum = zadnji dan petnajstega leta po začetku veljavnosti Direktive], če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (1)** povprečni hidravlični zadrževalni čas izpuščene končne odpadne vode je najmanj 1,5 leta, preden doseže območje, občutljivo na dušik, določeno na podlagi člena 7(2);
- (2)** zagotovljen je program stalnega spremljanja in ocenjevanja parametra skupnega dušika:
 - (a)** v iztokih vseh komunalnih čistilnih naprav in po potrebi pri odvajanju urbanih padavinskih voda iz aglomeracij s PE 1 250 in več, ki se nahajajo na prispevnem območju območja, ki je na podlagi člena 7(2) določeno kot območje, občutljivo na dušik, in
 - (b)** v ustreznih vtokih zadevnega območja, določenega na podlagi člena 7(2), in
 - (c)** na reprezentativnih mestih vzorčenja v sprejemnih vodah in ustreznih vodnih telesih na prispevnem območju zadevnega območja, določenega na podlagi člena 7(2);
- (3)** dosežen je najmanjši odstotek zmanjšanja za dušik iz tabele 2; ta odstotek se izračuna na podlagi podatkov, zbranih v okviru programa stalnega spremljanja in ocenjevanja iz točke (2);
- (4)** dokaže se lahko, da izpusti dušika iz komunalnih čistilnih naprav na prispevnem območju niso škodljivi za okolje, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in za zdravje ljudi ter ne spreminjajo ekosistema;

- (5) koncentracija hranil na območjih iz točke (c) pogoja (2) je skladna s pogojem iz Priloge V, točka 1.2.1, k Direktivi 2000/60/ES za opredelitev dobrega ekološkega stanja navedenih območij;
- (6) uporaba naravnega zadrževanja dušika se sporoči Komisiji v skladu s členom 22(1)(a), pa tudi sosednjim državam članicam, ki so morda prizadete, skupaj z vsemi elementi, potrebnimi za preverjanje, ali so zgornji pogoji (1), (2), (3), (4) in (5) izpolnjeni.

Opomba 2: Ta zahteva se začne uporabljati [UP: vstaviti datum = datum sprejetja te direktive] za obstoječe komunalne čistilne naprave, ki morajo spoštovati roke, določene v členu 7(1), in za aglomeracije iz člena 7(3). Dokler ti roki ne bodo upoštevani, se za te komunalne čistilne naprave uporabljajo obveznosti iz člena 32(3).

Opomba 3: Kadar je temperatura iztoka biološkega reaktorja pod 12 °C, vključno s primeri, ko je iztok biološkega reaktorja pod 5 °C, se rezultati odvzetih vzorcev lahko izključijo iz izračuna letne povprečne vrednosti dušika iz točke 4(c) dela D te priloge, če je mogoče dokazati vse naslednje:

- (1) zagotovljeno je, da to ne škoduje okolju;
- (2) doseganje vrednosti za dušik iz tabele 2 bi povzročilo prekomerne stroške in/ali prekomerno porabo energije.

Tabela 3: Zahteve za kvartarno čiščenje izpustov iz komunalnih čistilnih naprav iz člena 8(1) [...] in/ali iz komunalnih čistilnih naprav za aglomeracije iz člena 8([...]4).	
Kazalniki	Najmanjši odstotek odstranjevanja glede na obremenitev vtoka.
Snovi, ki lahko onesnažujejo vodo tudi pri nizkih koncentracijah (glej opombo 1)	80 % (glej opombo 2)

Opomba 1: Izmeri se koncentracija organskih snovi iz točk (a) in (b).

(a) kategorija 1 (snovi, ki jih je mogoče zelo enostavno očistiti):

- (i) amisulprid (št. CAS 71675-85-9),
- (ii) karbamazepin (št. CAS 298-46-4),
- (iii) citalopram (št. CAS 59729-33-8),
- (iv) klaritromicin (št. CAS 81103-11-9),
- (v) diklofenak (št. CAS 15307-86-5),
- (vi) hidroklorotiazid (št. CAS 58-93-5),
- (vii) metoprolol (št. CAS 37350-58-6),
- (viii) venlanfaksin (št. CAS 93413-69-5);

(b) kategorija 2 (snovi, ki jih je mogoče enostavno zavreči):

- (i) benzotriazol (št. CAS 95-14-7),
- (ii) kandesartan (št. CAS 139481-59-7),
- (iii) irbesartan (št. CAS 138402-11-6),
- (iv) zmes 4-metilbenzotriazola (št. CAS 29878-31-7) in 5[...] -metil-benzotriazola (št. CAS 136-85-6).

Opomba 2: Odstotek odstranjevanja se izračuna za najmanj šest snovi. Število snovi v kategoriji 1 je dvakratnik snovi iz kategorije 2. Če je mogoče v zadostni koncentraciji izmeriti manj kot šest snovi, pristojni organ določi druge snovi za izračun najmanjšega odstotka odstranjevanja, kadar je to potrebno. Povprečje **specifičnih** odstotkov odstranjevanja vseh **posameznih** snovi, uporabljenih v izračunu, se uporabi za oceno, ali je bil dosežen zahtevani najmanjši odstotek odstranjevanja 80 %.

Tabela 4: **Zahteve za vzorce**

Število vzorcev, odvzetih v enem letu	Največje dovoljeno število vzorcev, pri katerih so dopustna odstopanja
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

PRILOGA [...] II. OBMOČJA, OBČUTLJIVA ZA EVTROFIKACIJO

1. Območja v povodjih Baltskega in Črnega morja, delih Severnega morja **in delih Jadranskega morja**, ki so v skladu z Direktivo 2008/56/ES opredeljena kot občutljiva za evtrofikacijo. [...];
2. Naravna sladkovodna jezera, druga sladkovodna telesa, estuariji in obalne vode, ki so evtrofni ali ki lahko v bližnji prihodnosti postanejo evtrofni, če se ne sprejmejo zaščitni ukrepi.

Pri odločanju, katero hranilo bi bilo treba zmanjšati z nadaljnjim čiščenjem, se upoštevajo naslednji elementi:

- (a) jezera in tokovi, ki se izlivajo v jezera/rezervoarje/zaprte zalive, ki imajo majhno vodno izmenjavo, s čimer lahko pride do kopičenja. Na teh območjih je treba vključiti odstranjevanje fosforja, razen če je mogoče dokazati, da odstranjevanje fosforja ne bo vplivalo na stopnjo evtrofikacije. Kjer prihaja do izpustov iz velikih aglomeracij, je vredno premisliti tudi o odstranjevanju dušika;
 - (b) estuariji, zalivi in druge obalne vode, ki imajo majhno vodno izmenjavo ali ki prejmejo velike količine hranil. Izpusti iz majhnih aglomeracij na teh območjih večinoma niso zelo pomembni, v primeru velikih aglomeracij pa je treba vključiti odstranjevanje fosforja in/ali dušika, razen če je mogoče dokazati, da odstranjevanje ne bo vplivalo na stopnjo evtrofikacije;
3. Površinske sladke vode, namenjene odvzemu pitne vode, ki bi lahko vsebovale večjo koncentracijo dušika od tiste, določene z ustreznimi določbami Direktive (EU) 2020/2184, če se ne sprejmejo zaščitni ukrepi.

4. Območja, kjer je potrebno dodatno čiščenje poleg tistega, predpisanega v členu 7 te direktive, da bi se upoštevali drugi akti Unije na okoljskem področju, med drugim zlasti na področju vodnih teles, ki jih zajema Direktiva 2000/60/ES in pri katerih obstaja tveganje, da se ne bo vzdrževalo ali dosegalo dobro ekološko stanje ali potencial.
5. Vsa druga območja, za katera države članice ugotovijo, da so občutljiva za eutrofikacijo.

PRILOGA [...] **III. SEZNAM PROIZVODOV, ZA KATERE VELJA RAZŠIRJENA
ODGOVORNOST PROIZVAJALCA**

1. Zdravila za uporabo v humani medicini, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁰.
2. Kozmetični izdelki, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih⁵¹.

⁵⁰ Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (*UL L 311, 28.11.2001, str. 67–128*).

⁵¹ Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (*UL L 342, 22.12.2009, str. 59–209*).

PRILOGA [...] IV. INDUSTRIJSKI SEKTORJI

1. Predelava mleka
2. Pridelava sadnih in zelenjavnih proizvodov
3. Proizvodnja in polnjenje brezalkoholnih pijač
4. Predelava krompirja
5. Mesna industrija
6. Pivovarne
7. Proizvodnja alkohola in alkoholnih pijač
8. Proizvodnja živalske krme iz rastlinskih proizvodov
9. Proizvodnja želatine in lepila iz kož, krzna ali kosti
10. Proizvodnja slada
11. Industrija za predelavo rib

PRILOGA [...]V. VSEBINA CELOVITIH NAČRTOV RAVNANJA S KOMUNALNIMI
ODPADNIMI VODAMI

1. Analiza začetnega stanja zbirnega območja [...] zadevne aglomeracije, ki vključuje vsaj naslednje:
 - (a) podroben opis omrežja kanalizacijskih sistemov, zmogljivosti tega omrežja za shranjevanje **in odvajanje** komunalnih odpadnih voda in urbanih padavinskih voda ter obstoječe zmogljivosti za čiščenje komunalnih odpadnih voda v primeru padavin;
 - (b) **v primeru kombiniranih kanalizacij: dinamično analizo tokov** [...] komunalnih odpadnih voda v primeru padavin, ki temelji na **spremljanju podatkov ali** uporabi hidroloških in hidravličnih modelov ter modelov kakovosti vode, pri katerih se upoštevajo najsodobnejše podnebne projekcije, in ki vključuje oceno obremenitve z onesnaževali **za parametre iz tabele 1 in po potrebi iz tabele 2 Priloge I ter za mikroplastiko in zadevna onesnaževala**, izpuščena v sprejemne vode v primeru padavin;
 - (c) **v primeru ločenih kanalizacij: podroben opis zahtev za spremljanje stanja na ustreznih mestih v ločenih sistemih, kjer se pričakuje, da bodo izpusti urbanih padavinskih voda onesnaženi, kot je opredeljeno v členu 5(2), točka (d), da se določijo ustrezni in izvedljivi ukrepi v skladu z odstavkom 3 te priloge.**
2. Cilji za zmanjšanje onesnaženosti zaradi prelivanja [...] **kanalizacije** [...], vključno z naslednjim:
 - (a) okvirni cilj, da prelivanje [...] **kanalizacije** predstavlja [...] **le majhen delež, po možnosti manj kot 2 %** letne zbrane obremenitve s komunalnimi odpadnimi vodami, izračunane v suhih vremenskih razmerah.

Ta [...] cilj **bi bilo treba** doseči do:

 - (i) 31. decembra [...] **2040** za vse aglomeracije s PE 100 000 in več;
 - (ii) 31. decembra [...] **2045** za aglomeracije s PE 10 000 in več [...] **iz člena 5;**

- (b) postopno **zmanjševanje makroplastike**. [...]
3. Ukrepi, ki jih je treba **na podlagi rezultatov spremljanja iz člena 21(2)** sprejeti za doseganje ciljev iz točke 2 **in za zmanjšanje onesnaževanja zaradi odvajanja urbanih padavinskih voda v ločenih sistemih**, skupaj z jasno opredelitvijo udeleženih akterjev in njihovih odgovornosti za izvajanje celovitega načrta.
4. Države članice pri ocenjevanju ukrepov, ki jih je treba sprejeti v skladu s točko 3, zagotovijo, da njihovi pristojni organi upoštevajo vsaj naslednje:
- (a) prvič, preventivne ukrepe za preprečevanje vstopa neonesnaženih padavinskih voda v kanalizacijske sisteme, vključno z ukrepi za spodbujanje naravnega zadrževanja vode ali zbiranja deževnice, ter ukrepi za povečanje zelenih površin ali omejevanje neprepustnih površin v aglomeracijah;
- (b) drugič, ukrepe za boljše upravljanje in optimizacijo uporabe obstoječe infrastrukture, vključno s kanalizacijskimi sistemi, zmogljivostmi za shranjevanje in komunalnimi čistilnimi napravami, da se [...] čim bolj zmanjšajo izpusti neprečiščenih komunalnih odpadnih voda **ali onesnaženih urbanih padavinskih voda** v sprejemne vode;
- (c) nazadnje, kadar je to potrebno za doseganje ciljev iz točke 2, dodatne blaživitvene ukrepe, vključno s prilagoditvijo infrastrukture za zbiranje, shranjevanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda ali vzpostavitvijo nove infrastrukture, pri čemer ima prednost zelena infrastruktura, kot so porasli jarki, čistilna mokrišča in bazeni za shranjevanje, zasnovani za podporo biotski raznovrstnosti. Po potrebi se pri pripravi celovitih načrtov za ravnanje s komunalnimi odpadnimi vodami iz člena 5 preuči možnost ponovne uporabe vode.

PRILOGA [...] VI. OBVEŠČANJE JAVNOSTI

- (1) Pristojni organ in upravljavec(-ci), odgovoren(-ni) za storitve zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, vključno z informacijami o lastniški strukturi upravljavcev in njihovimi kontaktnimi podatki.
- (2) Skupna obremenitev s komunalnimi odpadnimi vodami, izražena v populacijskih ekvivalentih (PE), nastalih v aglomeraciji, s podrobnostmi o deležu te obremenitve (v %), ki:
 - (a) se zbira in čisti v komunalnih čistilnih napravah;
 - (b) se čisti v registriranih individualnih sistemih;
 - (c) se ne zbira niti ne čisti.
- (3) Po potrebi utemeljitev, zakaj se določena obremenitev s komunalnimi odpadnimi vodami ne zbira niti ne čisti.
- (4) Informacije o kakovosti komunalnih odpadnih voda, ki se odvajajo iz aglomeracije v posamezno sprejemno vodno telo, vključno z naslednjimi elementi:
 - (a) letne povprečne koncentracije in obremenitev z onesnaževali iz člena 21, ki jih izpusti posamezna komunalna čistilna naprava;
 - (b) ocena obremenitve z izpusti iz individualnih sistemov za parametre iz tabel 1 in 2 Priloge I;
 - (c) **za aglomeracije s PE 10 000 in več:** ocena obremenitve z izpusti iz kombinirane kanalizacije [...] in s prelivanjem **kanalizacije** [...] za parametre iz tabel 1 in 2 Priloge I.

- (5) Skupni letni stroški naložb in skupni letni operativni stroški, pri čemer se razlikuje med stroški zbiranja in čiščenja, skupnimi letnimi stroški za osebje, energijo, potrošni material, upravljanje in drugo ter povprečnimi letnimi stroški naložb in operativnimi stroški [...] na kubični meter zbranih in očiščenih komunalnih odpadnih voda **ter na povprečno gospodinjstvo, kadar se za povračilo stroškov v celoti ali delno uporablja tarifni sistem za vodo, ali na ravni aglomeracije v drugih primerih.**
- (6) Informacije o tem, kako se krijejo stroški iz točke 5, in kadar se za povračilo stroškov uporablja tarifni sistem, informacije o strukturi cene za kubični meter zbranih in očiščenih komunalnih odpadnih voda, informacije o strukturi cene za kubični meter zbranih in očiščenih komunalnih odpadnih voda ali za kubični meter dobavljene vode, vključno s stalnimi in spremenljivimi stroški ter razčlenitvijo stroškov zbiranja, čiščenja, upravljanja in drugih stroškov.
- (7) Naložbeni načrti za infrastrukturo za zbiranje in čiščenje komunalnih odpadnih voda na ravni aglomeracij s predvidenimi učinki na cene storitev komunalnih odpadnih voda ter predvidenimi finančnimi in družbenimi koristmi.
- (8) Za vsako komunalno čistilno napravo [...] **s PE 10 000 in več:**
- (a) skupna očiščena obremenitev (v PE) in energija, potrebna za čiščenje komunalnih odpadnih voda (v kWh skupaj in na kubični meter);
 - (b) skupna proizvedena energija iz obnovljivih virov (GWh/leto) vsako leto, vključno z razčlenitvijo po virih energije.

[...]

- (9) Skupne emisije toplogrednih plinov (v tonah ekvivalenta CO₂), ki letno nastanejo ali se preprečijo zaradi delovanja infrastrukture za zbiranje in čiščenje komunalnih odpadnih voda s **PE 10 000 in več** v vsaki aglomeraciji, in, če so na voljo, skupne emisije toplogrednih plinov (v tonah ekvivalenta CO₂), ki nastanejo med gradnjo teh infrastruktur.
- (10) Povzetek narave pritožb in statističnih podatkov v zvezi z njimi ter povzetek odgovorov upravljavcev komunalnih čistilnih naprav o zadevah, ki spadajo na področje uporabe te direktive

PRILOGA [...] VII

Del A

Razveljavljena direktiva
s seznamom naknadnih sprememb
(iz člena [19])

Direktiva Sveta 91/271/EGS (UL L 135, 30.5.1991, str. 40)	
Direktiva Komisije 98/15/ES (UL L 67, 7.3.1998, str. 29)	
Uredba (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1)	samo Priloga III, točka 21
Uredba (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 311, 21.11.2008, str. 1)	samo Priloga, točka 4.2
Direktiva Sveta 2013/64/EU (UL L 353, 28.12.2013, str. 8)	samo člen 1

Del B

Roki za prenos v nacionalno pravo

Direktiva	Rok za prenos
91/271/ES	30. junij 1993
98/15/ES	30. september 1998
2013/64/EU	31. december 2018, kar zadeva člen 1(1), (2) in (3) 30. junij 2014, kar zadeva člen 1(5), točka (a) 31. december 2014, kar zadeva člen 1(5), točka (b)

PRILOGA [...] VIII

Korelacijska tabela

Direktiva 91/271/ES	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1
Člen 2, uvodno besedilo	Člen 2, uvodno besedilo
Člen 2, točke 1 do 4	Člen 2, točke 1 do 4
–	Člen 2, točki 5 in 6
Člen 2, točka 5	Člen 2, točka 7
–	Člen 2, točki 8 in 9
Člen 2, točka 6	Člen 2, točka 10
Člen 2, točka 8	Člen 2, točka 11
–	Člen 2, točki 12 in 13
Člen 2, točka 10	Člen 2, točka 14
Člen 2, točka 11	Člen 2, točka 15
–	Člen 2, točke 16 do 23
Člen 3(1)	Člen 3(1)
–	Člen 3(2)
Člen 3(2)	Člen 3(3)
Člen 3(1), tretji pododstavek	Člen 4(1)
–	Člen 4(2)
–	Člen 4(3)
–	Člen 4(4)
–	Člen 4(5)
–	Člen 5
Člen 4(1)	Člen 6(1)
–	Člen 6(2)

–	Člen 6(3)
Člen 4(4)	Člen 6(4)
–	Člen 7(1)
–	Člen 7(2)
Člen 5(2)	Člen 7(3)
–	Člen 7(4)
Člen 5(4)	Člen 7(5)
Člen 5(5)	Člen 7(6)
Člen 5(7)	Člen 7(7)
–	Člen 8
–	Člen 9
–	Člen 10
–	Člen 11
Člen 9	Člen 12(1)
–	Člen 12(2)
Člen 10	Člen 13
Člen 11(1)	Člen 14(1)
–	Člen 14(2)
–	Člen 14(3)
Člen 11(3)	Člen 14(4)
–	Člen 15(1)
Člen 12(2)	Člen 15(2)
Člen 12(3)	Člen 15(3)
–	Člen 16
–	Člen 17
–	Člen 18
–	Člen 19

–	Člen 20
Člen 15(1)	Člen 21(1)
–	Člen 21(2)
–	Člen 21(3)
–	Člen 22
Člen 17(1)	Člen 23(1)
–	Člen 23(2)
–	Člen 23(3)
–	Člen 23(4)
–	Člen 24
–	Člen 25
–	Člen 26
–	Člen 27
Člen 18	Člen 28
–	Člen 29
–	Člen 30
–	Člen 31
–	Člen 32
Člen 19	Člen 33
–	Člen 34
Člen 20	Člen 35
Priloga I	Priloga I(A)
Priloga I(B)	Priloga I(B)
Priloga I(C)	Priloga I(C)
Priloga I(D)	Priloga I(D)
Priloga II	Priloga II
–	Priloga III

Priloga III

–

–

–

–

Priloga IV

Priloga V

Priloga VI

Priloga VII

Priloga VIII

